

İSTANBUL SERİRİYATI

Ayda bir çıkar

Sayısı 50 kuruştur. Senelik abonesi 5 liradır.

İÇİNDEKİLER

Tedavi esnasında komplikasyon gösteren bir Laktasyon
Psikozu vak'ası

Doç. Dr. Kâzım Dağyolu
Dr. Beyza Yener

Karakteroloji ve Kretschmer

Dr. Mehmet Kebeci

Beyin - Omurilik suyunun fizio-patolojisi

Dr. İhsan Onaner

Apomorfin ve Vitamin Kombine ile tedavi gören bir vaka
münasebetiyle alkoliklerin tedavilerine bir bakış

Dr. Ömer Şevki Dürüşken

Hekime yabancı dil lüzumu

Ord. Prof. Dr. Mazhar Osman Uzman

Adli Tıp Müessesesinin ıslahı çareleri

Avukat Mehmet Ali Sebük

Adres : Mazhar Osman, Cağaloğlu 23.

Sahip ve Başmuharriri :

Mazhar Osman Uzman

Mes'ul Müdürü :

İlhan Ulagay

Tahrir Heyeti Müdürü :

İhsan Şükrü Aksel

Santa-Farma

Laboratuari

TAHTAKALE, TOMRUK SOKAK No. 64 • İSTANBUL • TEL.: 20320

MÜSTAHZARLARIMIZ

ŞİMİOTERAPÖTİK

NEOTRIAZİN ..... (Tablet)
FARMADIAZİN ..... (Tablet)
SULFASIL ..... (Tablet)
SULFAGUANİDİN .. (Tablet)

Sinir Sistemi Hastalıkları

FLORİNAL ..... (Mahlûl)
PALPOCARDOL ... (Draje)
BESTRİN ..... (Draje)
BESTRİN ..... (Ampul)

GÖZ HASTALIKLARI

SANTACİLLİN (Göz pomadı)

UST TENEFFUS CİHAZI HASTALIKLARINDA

NASAMİDE ..... (Mahlûl)
SULFARHİN ..... (Pomat)
EFRANOL ..... (Tablet)
PAST. PEKTORAL ... (Pastil)

TENEFFUS CİHAZI HASTALIKLARINDA

PEKTAL ..... (Şurup)
NOVALEN ..... (Şurup)
VİKODİN ..... (Tablet)

Hazın Cihazı Hastalıkları

KALMOGASTRİN ..... (Toz)
TROPACOL Simple (Tablet)
TROPACOL Comp. (Tablet)
KARBOFARMA ... (Tablet)
FARMA MEYYA TUZU (Toz)
HEMORİL ..... (Pomat)

Karaciğer Hastalıklarında

BİLHEPATİN ..... (Granüle)
HEPASANTA ..... (Granüle)

Cilt Hastalıklarında

SANTACİLLİN (Yara Pomadı)
Onguent THIAZOL (Pomat)
FARMADERM ..... (Pomat)
BEBİ SANTA ..... (Losyon)
NASİR İLÂCI ..... (Solüsyon)
ANTİGAL ..... (Sabun)

TONİKLER

TONOJEN ..... (Eliksir)
TONOVİT ..... (Draje)
TONOVİT ..... (Şurup)
KİNAFARMA ..... (Eliksir)

ANTİSPAZMODİKLER

HOMAVERİN ..... (Tablet)
HOMAVERİN ..... (Ampul)
HOMAVERİN . (Süposituar)

ANALJEZİKLER

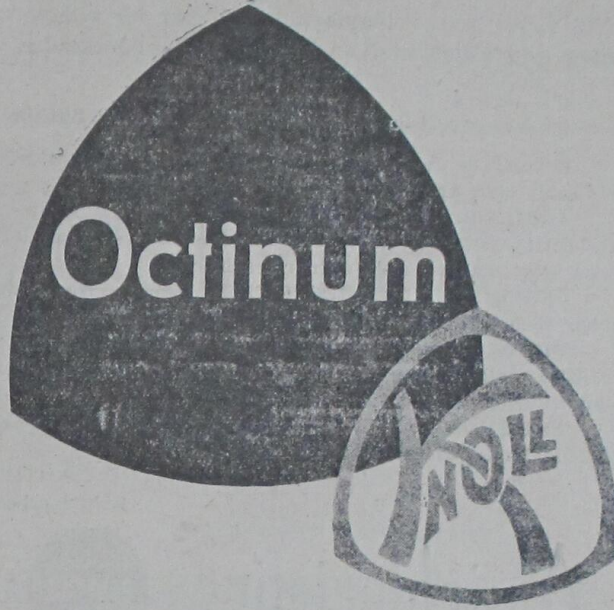
KÜRATİN ..... (Tablet)

PURGATİFLER

PURJİLİN ..... (Gazoz)
LAKSANTA ..... (Tablet)
SAGRADOL ..... (Mikstür)

Diğer Preparasyonlar

GALENİK ÇEŞİTLER .....
ÇEŞİTLİ TABLETLER .....
OKSİJENLİ SU .....
MUHTELİF TIBBİ SABUNLAR

**Teşennücle müterafik ağırlarda
alkaloidsiz spazmolitik ve muzaddi evca.**

Kullanılan yerler:

Mide-Bağırsak yolunun üst kısımları ile mide ve isnaaşer yaralarının teşennüci hallerinde, spastik kabızlık, safra kesesi, böbrek, mesane, kasabat teşennücleri ve spastik dismenorelerde.

Mikdar ve ambalaj:

Günde 3 defa 15-20 damla. Şişeler 10 g mayi.

KNOLL A.-G.,

Nümune ve neşriyat için
Türkiye için yegâne satış yeri:
Kimya ve Eczacı Maddeleri Türk Limited Şirketi
İstanbul Postahane arkası İmar hanı Kat 2
P.K. 760. Tel. 221 64

KNOLL A.G. Kimyevi Maddeler Fabrikaları, Ludwigshafen a/Rhein

ANTIPHLOGISTINE'in (Kataplazma)

TENEFFÜS CİHAZI İLTIHAPLARINA TATBIKI

ANTIPHLOGISTINE, nefes yolu iltihaplarında müessir bir tedavi vasıtası olarak bütün dünya hekimleri tarafından kullanılmaktadır.

Soğuk algınlığı

Nefes borusu iltihabı (trakea)

Bronşit

Bademcik iltihabı

Zatülcenp

Zatüree

Devamlı ısı tedavisinin faydalı olduğu şu hususlarda, dünya çapında bir şörete sahip olan ANTIPHLOGISTINE emsalsizdir :

AĞRILAR : Teneffüs cihazı iltihaplarında, ağrıyan herhangi bir mıntıkaya ANTIPHLOGISTINE tatbik edilir edilmez hasta ferahlık hisseder, ve ciğerlerden gelen veya adali ve asabi ağrılar teskin olur.

ÖKSÜRÜK : ANTIPHLOGISTINE, teneffüs cihazı iltihaplarında umumiyetle zuhur eden öksürükleri hafifletir, ve tedavi eder.

DİMAĞ YORGUNLUKLARI : Mevzii olarak tatbik edilen ANTIPHLOGISTINE'in ferahlatıcı ve teskin edici (sedatif) tesirleri doktorlar tarafından yakinen bilinmektedir.

ANTIPHLOGISTINE, şimioterapide bir yardımcı tedavi vasıtası olarak kullanılabilir. Isı tedavisi icabettiği hallerde

ANTIPHLOGISTINE
tıbbi merhemini tavsiye ediniz.

Alâmeti Farika

Antiphlogistine

Tıbbi merhemi

Dünyada en çok kullanılan Kaolin - Gliserin KATAPLAZMASIDIR.

Antiphlogistine nümunesi istiyen sayın hekimlerin aşağıdaki adrese yazmaları rica olunur :

The Denver Chemical Mfg Co. Inc.
163 Varick Street, N. Y. 13, U.S.A.

Türkiye Mümessili : İSTANBUL ECZA DEPOSU
M. Parali, P.K. 705, İstanbul

BIOCALCIUM

GLUCONATE DE CALCIUM

**TÜBERKÖLÖZ
ANEMİLER
DEMİNERALİZASYONLAR**

TERKİBİ:
5 cc. lük beher ampul
Gluconate de Calcium . . . 0,40 gr.
Chlorhydrate de Choline . . . 0,01 gr.
Cacodylate de Soude . . . 0,05 gr.
Sérum isofonique Q.S. ihtiva eder.

P. K. 47 İSTANBUL

İSTANBUL SERİRİYATI

Sahibi ve Başmuharriri
Dr. Mazhar Osman Uzman

A Y L I K T I P
MECMUASI

Adres : İstanbul, Cağaloğlu 23
Nüshası : 50 Kuruştur
Senelik abonesi : 5 liradır

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği
çalışmalarından:
(Direktör: Ord. Prof. Dr. Mazhar Osman Uzman)

TEDAVİ ESNASINDA KOMPLİKASYON GÖSTEREN BİR LAKTASYON PSİKOZU VAK'ASI (*)

Doç. Dr. Kâzım Dağyolu — Dr. Beyza Yener

Psikiyatri sendromlarının incelenmesinde modern tekniğin gelişmiş olması klinik hatalardan sakınmayı sağlamıştır. Dünün fonksiyonel vasıftaki konvülsiyonlarının hattâ migren nöbetlerinin çoğu bugün komisyalite kadrosu içerisinde müteale edilmektedir. Buna mukabil lüminal tedavisi altına alınmış olan bazı vakaların da Elektroensefalografik muayenelerden sonra pityatik vasıfta bir takım konvülsiyonlardan başka bir şey olmadığı yine bu sayede anlaşılabilir bulunmaktadır. Son çeyrek asır içerisinde gelişmiş olan psikiyatrik sendromların anlamında elektrobiyolojik araştırmaları tasnif, tedavi, prognoz bakımından bunlara yepyeni bir vecheye vermiştir. Hiç şüphe yoktur ki bugünkü psikiyatri 25 sene evvelki psikiyatrya göre hastasına faydalı olabilmesi için mukayese kabul edemeyecek kadar fazla teşhis ve tedavi vasıtasına sahiptir. Modern psikiyatri ise ilmin her şubesinde olduğu gibi neden, niçin ve nasıl suallerini halledebilecek bir merhaleye erişme yolundadır. Hastaya erken bunama veya melankoli teşhisi koymak

artık hiç bir psikiyatryı tatmin etmez oldu. Bunların tahassülünde biosimik anatomopatolojik nörofizyolojik ve elektrobiyolojik araştırmalar dünya ilim adamlarını meşgul eden problemlerdir. Daha şimdiden şüphe ve tereddütlerimizi ortadan kati olarak kaldıracabilecek bazı araştırma vasıtalarına sahibiz. Bu münasebetle basit bir laktasyon psikozunun tedavisi esnasında ortaya çıkmış olan ve vakamızın hususiyetini teşkil eden komplikasyonları burada nakletmek istiyoruz:

Ayşe Kuran, Senirkentli, 23 yaşında, Evli. İlk olarak 20.XI.1950 tarihinde kliniğe dahil olmuştur.

Kliniğe gelmeden 6 ay evvel normal bir doğum yapmış. Doğumdan bir ay sonra âdet görmeye başlamış. Çocuğunu kendisi emziriyormuş. 15 gün evvel durgunluk, sebepsiz ağlamalar olmuş, yemek yemiyor ve uyuyamıyormuş. Etrafına karşı perseküte imiş, «Benimle herkes alay ediyor, bana büyü yapıyorlar, gece odama kara kedi atıyorlar, sağ elimde yeşil bir ateş yanıyor» diye şikâyetlerde bulunuyormuş. Ara sıra korku krizleri geçiriyor, «Beni asacaklar, zehirleyecekler» diye saklanmaya uğraşıyormuş. Kulağına sesler geliyor, gözüne yeşil cübbeli adamlar tarzında hayaller görünüyormuş.

Soy ve öz geçmişinde kayda değer bir hususiyet yok. Yalnız hastalanmadan evvel de durgun bir şahıs olduğu aile izahatından anlaşılmaktadır.

Geldiği zaman yapılan muayenesinde:

Hasta kederli, verilen emirlere itaat etmiyor, etrafına ve şahsına karşı lâkayt, serviste maksatsız geziniyor. Sorularına hiçbir ce-

(*) Türk Nöro-Psikiyatri Cemiyetinin 28 Mart 1951 tarihli celsesinde tebliğ edilmiştir.

vap vermiyor, başını önüne eğip çok alçak sesle anlaşılmaz kelimeler mırıldanıyor.

Somatik muayenesinde kayda şayan bir hususiyet yok. Süt ifrazı mevcut, T.A. 10/8 (V.).

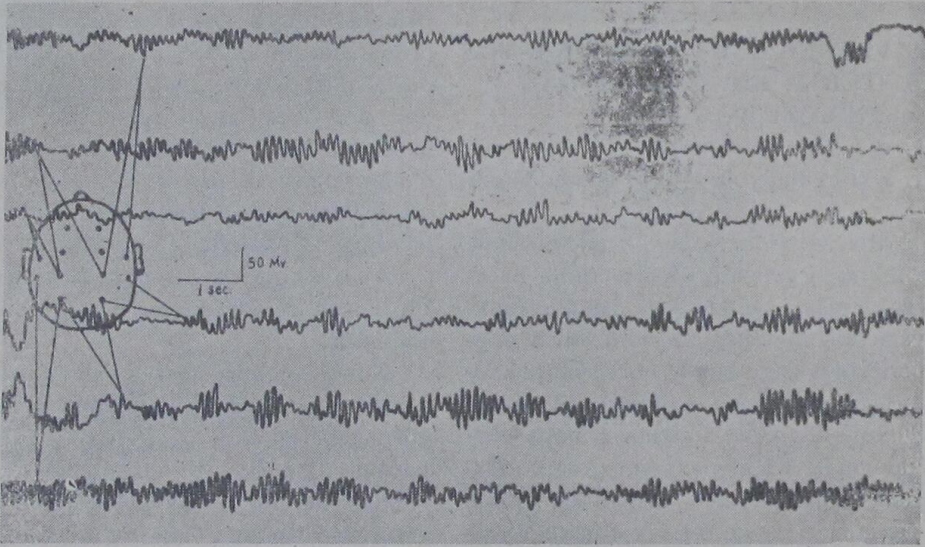
Lâboratuvar tahlillerinde kanda hiperkrom anemi var. Eritrosit: 2,025,000, Hb. % 60, index 1,20. İdrar, liquor ve kanda Wassermann bulgularında kayda değer bir hususiyet yok.

Bu âraza istinaden bir «Lâktasyon psiko- zu» düşünülmüş ve hastaya elektroşok teda-

yor. Basit hesap ve mukayeseleri yapamıyor, düşmanları olduğunu, çocuklarını kaçırdıklarını söylüyor.

Hastamızda miyoklonik konvülziyonlar olduğuna göre basit bir lâktasyon psikoziyle mi yoksa comitialité ile mi karşı karşıya olduğumuzu izah için yapılan E.E.G. tetkikinde konvülziyonu hatırlatacak hiçbir bulgu tesbit edilemedi.

Miyoklonik epilepsideki E.E.G. araştırmaları kliniğimizde iki vak'ada daha evvel tetkik edilmiştir (*). Bunlarda —teta— dalgalarına

E.E.G. Trasesinde sar'ayı hatırlatacak hiçbir biyoelektrik bozukluk görülmemektedir.

visine başlanmıştır. İlk yapılan şokta sağ koldan başlayarak bacaklara ve diğer kola doğru yayılan miyoklonik tipte epilepsi nöbetleri gösterdi. Bu vaziyet karşısında bir müddet şoka ara verildi ve 20 gün sonra tekrar denendi, yine aynı gösteriler meydana çıktı. Lâkin ikinci şoktan iki gün sonra yapılan revizyonunda ruhî vaziyetinde hafif bir salâh olduğu dikkatimizi çekti. Hasta konuşmaya başladı, adını yaşını biliyor, 3 çocuğu olduğunu söyleyerek isimlerini sayıyor, hastaneye Allah tarafından getirildiğini iddia ederek, «Çocuklarımı isterim!» diye ağlıyor. «Ben süprüntüyüm, delirmişim, öyle gelmişim» di-

ve yer yer —sharp waves— adı verilen dallara tesadüf edilmektedir. Vak'amızda bu cinsten bir bio-elektrik bozukluk görülmüştür ki, bu, da bizi komisiyaliteden uzaklaştırmıştır.

Buna istinaden şok tedavisine devama mahzur görmedik. Cem'an 5 elektroşok tatbik edildi. Gene aynı hafif salâh devam ederken 13.2.951 tarihinde karın ağrısı ve kusma gös-

(*) M. O. Uzman - İ. Ş. Aksel - K. Dağyolu: Etude clinique et Electroencephalographique de deux cas d'épilepsies miocloniques. 4 üncü Milletlerarası Nöroloji kongresi Paris 1949.

teren hastamızda Mc Burney hassastı.

Kanda lökosit 13,200 bulundu. Appendicitis teşhisi ile ameliyata sevk edildi. Operatör Dr. Ertuğrul Saltuk tarafından yapılan appendectomyden bir hafta sonraki ruhî muayenesinde:

Hasta daha açık, sorulan suallere muntazam cevaplar veriyor, etrafı ve şahsı ile ilgili, orientation'u normal, dikkat biraz zayıf. Artık iyi olduğunu, iki aydır klinikte bulunduğunu, Senirkentten geldiğini, ameliyatından dolayı çok müteşekkir olduğunu söylüyor.

Yapılan kan sayımında:

Eritrosit: 5 120 000
Hb : % 80
İndex : 0,8
Lökosit : 6 800

anemisinin düzeldiği görüldü.

27.III.1951 de yapılan revizyonda:

Hasta sakin, umumiyetle yatağında oturuyor. Zaman zaman çıkmak istediğini söyleyerek ağlıyor. Bilhassa kalabalık önünde ağlamak, opjtothonus ve hafif ajitasyonla müte-rafık ptiyatik nöbetleri hatırlatır tarzda krizler gösteriyor. Yemesi, uykusu iyi.

Orientation'u yerinde ve şahsı ve etrafı hakkında malûmat verebiliyor. Dikkati biraz zayıf, muhakeme kusuru var, çocuklarının ölmüş olduğunu kabul ediyor: «Evlâtlarımın hepsi ölmüş, evlâtlarım ayrı, efendim ayrı» diyor. Hastalığını kabul ediyor, fakat artık akıldığını söylüyor. Telkinîyet, menfiyet ve stereotipi yok.

İşte, hastamızda appendectomy'den sonra meydana gelen bu salâh ve tedavi tanziminde E.E.G. nin mühim rolünü belirtmek bakımından vak'amızı takdim etmeyi faydalı bulduk.

Istanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi çalışmalarından:
(Direktör: Ord. Prof. Dr. Mazhar Osman Uzman)

KARAKTEROLOJİ ve KRETSCHMER(*)

Dr. Mehmet Kebeci
Psikiatri Kliniği Asist.

Temperament Cycloide :

Krets. Manyako-depressiv eşhasda müşahede edilen mizaçları şu şekilde tasnif etmiş:
1 — Sosyal, iyi, sevimli, kendileriyle alışverişin kolay temin edildiği tipler.

2 — Neş'eli, nüktedan, mizahı seven, canlı, çabuk hiddete kapılan tipler.

3 — Sessiz, sakin, hüzünlü, ketun, sert, tatlı tipler.

Mezkûr mizaçlardan birinci sıra daima normal'e aittir.

Sikloid'ler kendileriyle yaşanması kolay, kordiyal, muhitlerine suhuletle intibak edilen, yapılan şakaları sui tefsir etmiyen, tatlı ve açık yürekli, sıcak kanlı insanlardır. Ekser çocukca safiyetleri nazarı dikkati çeker, kolaylıkla memnun edilebilirler.

Manyakların en eksite devirlerinde dahi gürültücü ve müstehzi gösterinin derununda çocukca saf, itimat-kâr, hatta teslim-kâr bir ruh sezilir.

Hidetleri parlayıcı vasıfta, hakiki bir şiddet ifade etmekten ziyade, kuru gürültücü, şamatacı, parladığı kadar çabuk sönen tabiattadır. Hiddetlerinde bilhassa karakteristik taraflarından bir tanesi de umumiyetle muhitinin verdiği sebebiyet üzerine haklı bir zeminde tekevvül etmelidir. Bu hale Fritz Reuter «yumurcak hiddeti» diyor.

Kendi şahıslarından ziyade muhitleri için yaşayan ve şiddetle onların sempatisini ihtiyaç gösteren tiplerdir. Bilhassa deprime tiplerde bu sempati ihtiyacı kuvvetle tezahür eder ve deprimeler muhabbet hislerinden mahrum olduklarından daima müteşekkirler. Çekingenlikleriyle şizoidleri andırır ise de, antipati sertlik, kindarlık gibi vasıfların bu-

(*) Baştarafı No. 4,5 ve 6 da

lunmayışı ile tefrik edilirler. Meclislerine girildiği takdirde güler yüzle, tabiilikle karşılanırlar. Fethedilmeleri nisbeten kolaydır. Bilhassa çok hassas insanlardır.

En vasfi taraflarından bir tanesi de tehlikeli, nahoş ve gayri müsait haller karşısında bir iritasyon göstermemeleridir.

Bu gibi eşhasın affektif tonüsü, bilhassa neşe ve hüznün arasında oynamaktadır. Meselâ bitmez tükenmez neşesi ve canlılığı ile meşhur hipomanyanın en ufak hâdiseden, fevkalâde teessüre kapılması karakteristiktir. Hipomanyak bir tip olan Goethe'nin anesi hizmetkârlarına fena havadis vermeleri hususunda tenbihatta bulunmuş.

Krets. Sikloidin bu iki kutup arasındaki affektif osiyasyon'larına «diyatezik nisbet» diyor. Tabiatile syntone bir şahısta diyatezik nisbetler hemen hemen birbirlerine müsavı oluyor.

Sosyal durumu : Sikloid her şeyden evvel cemiyet adamdır, ve bilhassa seçilmiş bir zümreye intisabı aramaktan ziyade her türlü toplulukları memnuniyetle girip çıkan bir insandır. Yalnızlığa tahammülü yoktur. Göz yaşları ile kahkahalarla süslenmiş, itiraflarda bulunmaya, sırlarını tevdi edip rahatlamaya karşı duydukları ihtiyaç onları hemcinslerinin osyetesini aramaya sevk eder. Tam mânâsile extrovert tiplerdir. Muhitlerine kolay intibak ederler, insanlık realist kimselelerdir. Benlikleriyle muhitleri arasında ıstırap verici çatışmalara maruz kalmazlar. Tezatlara düşmezler, kimseyi düzeltmeye hiç bir kaideyi tashiye kalkıp düşman kazanmazlar. Buna rağmen egoistler, kendi şahısları hakkında komiğe kaçan hüsnü nazarları vardır. Fakat bütün bunların göze batması şöyle dursun bilâkis bu hallerinde hoş giden çocukça bir safiyet sezilir. Girdikleri muhiti farfara tabiatlariyle, neş'eleri ile canlandırdıkları için aranırlar. Kendilerine çok kolay tesir edilebildiği için ve suhuletle de tatmin edilebildikleri cihetle mevcudiyetleriyle memnuniyet uyandırır.arl

Yine oldukça basit bir materyalizme kaçan felsefeleri opiküryen cihete temayül eder. Gayeleri her şeyden kâm almak. Hayatın bü-

tün güzel addettiği taraflarını tatmak prensipleridir.

Depressif sikloidlere gelince onlarda bu derece kökleşmiş cemiyete ve eğlenceye bağlılık göremiyoruz. Etik noktayı nazarından nisbeten bir derinlik kaydediliyor. Fakat yine de muhatabını terbiye iddialarının ademi mevcudiyeti, hazmedilmiş, fitri bir tevazuun tezahürü, kendisine sokulanlarla kolaylıkla sempati olmalarına mucip oluyor. Sadakat ve liyakatları ile temayüz ediyorlar. Bu kalitelerle daima muhitlerine sevgi ve saygı telkin ediyorlar.

Çekingelikleri pek yüksek mevkiler ihraz etmelerine mani teşkil ediyor ve ani yüksek ve mesuliyetli mevkilere getirilmeleri şiddetli psikozlara sebep olabiliyor.

Sikloid'ler hiçbir zaman kupkuru mantıkçı ve şema amatörleri halinde karşımıza çıkmıyor. Pratik temasta bulunduğu eşhasın ve hadisatin hakikî kıymet ve kapasitelerine göre hareketlerini tanzim etmeleri muhitleri üzerinde müsbet tesirler bırakıyor.

Fikirlerinde olduğu kadar hareketlerinde de kuru bir inada kaçan sebat taslakları görülmüyor. İcabata göre değişmeleri adaptasyonları suhuletle tabiiik içinde oluyor. Bu meyanda kendilerine karşı emniyetleri gıpta edilecek mahiyettedir. Hipomanyak tiplerde bilhassa büyük bir canlılık, atılğanlık göze çarpar. Bunlar işlerinde oldukça sebatkâr ve vücutca mukavimdirler. Yorulmak bilmezler.

Bütün moral vesfeselerden, incelik ve derinlikten mahrum oldukları halde sosyal cürümler işlemek hususunda şizoidlerle boy ölçüşemezler.

Bunların içinde mesleklerinin ası denecek tipler de meydana çıkıyor. Hatip, gazeteci, lider v.s. Tükenmez enerjileri, idrak ve mukabelelerindeki anilik ve isabetleri, teşebbüste ki cesaret ve atılğanlıkları, fikri sahada canlılık ve zenginlikleri, prejugé'den ari zihniyetleriyle temayüz ediyorlar. Bu gibi eşhas muvaffakiyetlerini saf sikloid bir karakterden ziyade, irsiyetin temin ettiği muvafık bir alliage'dan doğan kalitelere medyun bulunuyorlar. Muhakkak ki ikinci plânda da terbiyenin ve bu meyanda iyi mesai arkadaşlarının tesiri

ACTICILLINE

**PENİCİLLİNE PROCAİNE G. İLE BERABER
PENİCİLLİNE POTASSIUM G.'NİN 3'E 1
NİSPETİNDEKİ KARİŞİMİDİR.**

Hususiyetleri :

Bu karışımı kullanmak suretiyle :

- kanda yüksek bir konsantrasyon,
- 24 saatten daha uzun bir müddet için bakteriyostatik bir seviye,
- Yağ mevcut olmadığından dolayı ağrısız zerk imkânı,
- nesiçler içerisine daha iyi bir nüfuz kabiliyeti, elde edilmiş olur.

ZERKİ GAYET KOLAYDIR.

Ticari Şekilleri

400.000 Ünitelik şişeler
300.000 Ü. Pen. Proc. G. Crist.
100.000 Ü. Pen. Potas. G. Crist.

2.000.000 Ünitelik Şişeler
1.500.000 Ü. Pen. Proc. G. Crist.
500.000 Ü. Pen. Potas. G. Crist.

GENVAL (Belçika)

Recherche et Industrie Thérapeutique.

S. A. R. I. T. N. V.

TÜRKİYE UMUM MÜMESSİLİ VE YEGANE İTHALÂTÇI

EDGAR KONSOLİ

Galata, Adalet Han 33/36 — İSTANBUL

RECHERCHE et INDUSTRIE THERAPEUTIQUES

* GENVAL *

NEURO-BROMIN

TESİRİ KAT'İ , RAKİPSİZ SİNİR İLÂCI

Nevrasteni, devamlı uykusuzluk, ruhi teheyüç, âsabi rahatsızlıklar, sar'a, âsabi çarpıntılar, iç sıkıntısı, baş ağrıları ve bayılmaldaki tesiri mütehassıs hekiler tarafından tecrübe ve takdir edilmiştir.

Büyüklere günde 2—3 çorba kaşığı

REÇETE İLE SATILIR. ECZANELERDE BULUNUR

de pek ihmal edilemez.

Ruhî tempoların: Ekspansif şekillerin bütün ruhî melekeleri kamçılanmış, sür'atlenmiş, persepsion, dikkat, sathi fakat geniş süratle objeden objeye atlar mahiyette.

Fikirler akıcı vasıfta, sathi bağlarla tedailer yapmak suretile birbirini kovuyor (fuite des idées). Muhteva bakımından fikirler masmus, safiyane, analitik veya sentetik iddialardan ari, hükümlerden lojik bir iskeletten ve ide derek trislerden mahrum, spontan fikirlerden ibaret. Bu keyfiyeti psikozların seyri esnasında kaydedilen hallucination ve delirlerinde de tesbit etmek kabildir. Bu haller zihni faaliyetlerinin zemininin mütehammil ve fikirden fakir karakterini de ispata yardım eder.

Depressif şekillerde ise aksine bir ağarlaşma göze çarpar. Hareketler mütereddit ve kanaatkârdır. Kararlar geç ve güç verilir. Hatta fikirlerin dahi gelişmesi zamana mütevakıftır.

Mamafi her ne şekilde olursa olsun sikloidlerin hal ve hareketlerinde bir suhulet göze çarpar. Bu tipler Jung'un Extrêverti tiplerini teşkil ediyorlar. Daima süjeden ziyade objeye ehemmiyet veriyorlar. Hissiyatlarını saklamayıp, çekinmeksizin aleniye vuruyorlar. Mütevazı, sade, komplikasyona kaçmayan saf bir ruh taşıyorlar.

Şimdiye kadar görülen bu saf sikloid tiplerinin yanında bazı karışık bünyeler de yer alabilir.

Bir hipomanyağa işinin ası yapan müsbet aliyajlardan mada bilâkis onu sıkıntılara sevk eden gayri müsait haritalarda vücut bulabilir. Bu da onu meselâ pısırik anxieux hallere sürüklemiş olabilir. Filhakika pısıriklık saf sikloid tiplerde de sadece complexe d'inferiorité'ye yağlı olmak üzere, veya basit bir te vazuhun neticesi olarak meydana çıkabiliyor. Fakat ukalalığa meyyal bir ruh, obseden, vesveseden bilhassa bunların sistematikleşmiş şekilleri paranoid rovendication'lar v.s. saf bir sikloid karakterle kabili telif olmayan kalite olarak sayılıyor.

Mızımız, herşeyden küsen, aksi tabiatlı, muhitlerine düşmanlık saçan kinci, müstehzi

hipokondriyak şahıslar, sinirlilik halleri humeur'lerinde ani tahavvülât arzederler, affektif paraliziye musab eşhas artık bize şizoid domene götüren mizaçlar oluyor. Ağzında gariz söz eksik olmayan, her an bir kavga zeminini hiç yoktan yaratan hırçın tip Krets. e göre yine mutavassıt bir şekil oluyor.

Şizoid tamperaman:

Sikloidin ruhunun ayan beyan bir satıhtan ibaret bulunmasına mukabil, şizoid bilâkis bir derinlik içinde boğulmuş kalmıştır. Öyle bir derinlik ki karşısındaki için olduğu kadar, kendisi için dahi çözülmesi imkânsız bir problem teşkil eder.

Şizoid bünyenin karakteristiği, zahiri bir gösterişin cereyan etmekte olan deruni hadisatı maskeleyen olmasıdır. İğneleyici bir istihzanın hüküm sürdüğü nazar mimik, hatta mükâlemeler, bazen keskin batıcı bir sertlik, yahut küskün bir hissizlik, adeta gabilig senbolü, künt bir ruh, veyahutta nazarı dikkati celbetmekten çekinen, ürkek, pısırik, silik bir karakter. İşte ekseriyetle gözümüze çarpan satıh. Kaplumbağa ruhlu bir kimse: sessiz sedasız bir köşe bulduğu takdirde mütereddit bir iki harekete teşebbüs eden, fakat en ufak pıtırda karşısında, müdafaa sistemi olan sert karapası içine büzülüne bir tip Jung tabirile tam entrovert bir şahsiyet nümunesi. Sert karapası, bir kalkan gibi iç hayatına nüfuz etmek istiyen bütün nazarların, savletini akim bırakan en kuvvetli cephesi. Bazen durgun, hissiz, sessiz, bazen soğuk süper-aristokratik bir nezakete bürünmüş, bazen iğneli müstehzi haller. Bütün bunlar karapasın ta kendisi. Her ne hal ve mahiyette tezahür ederse etsin, karapas her halde en kıymetli hazinesi addettiği, deruni hayatına, affektivitesine göz atmak istiyecek mütecessisi şöyle, emniyetini haleldar etmeyecek mesafede tutan bir siyaseti.

İzzeti nefisleri, kuvvetle kökleşmiş, aşırı derecede gurur sahibi, hatta mütekebbir, objeden ziyade süjeye kıymet veren (Jung), amiyane tabirile burnundan kıl aldırımıyan kim-seler. Fakat buna rağmen bir empülzionla en adî, şereflerini haleldar edecek bir fiiliyata gi-

rişecek kadar da paradoksal bir karakterin mümessilidirler.

Zaman zaman esen emniyetsizlik havası içinde çırpınan huzurdan mahrum bir ruh. En garip tarafı bu huzursuzluğu en yakınlerinin dahi meclisinde his edebilmeleri oluyor. Serbestce içini açabildiği, dertlerini dökebildiği bir arkadaşı kendisine bir an içinde yabancı, mevcudiyetinden çekindiği bir şahsiyet halini iktisab edebiliyor. Ve en karakteristik ciheti de, bu anı huzurunun kaçmasına sebep olabilecek bir hadisenin o anda cereyan etmiş bulunması oluyor.

Mantilitesinin bu müphem tezahüratı kendisini dahi ürküten, muammalı cephesini teşkil ediyor.

Hissiyatları, en büyük karışıklıkların menbâ oluyor. Ne hissettiklerini keşfetmek imkânsız gibidir. Hatta kendileri içinde tahlili gayrı kabil bir keyfiyettir. Ekser müphem, muğlak, hakkında kat'i hükümlere varılamaz mahiyette olduğunu müteriftirler. Bazen aşağı yukarı aynı şiddette, muhtelif hislerin aynı zamanda sahneye hakimiyetlerini iddia ederler. Adeta derunî bir hercümerç hüküm sürmektedir. Bazen ancak entüitiv bir şekilde his edilen, mistik bağlarla birbirile merbut en ulvî fikirlerin yanında, en adî vasıfta olanlarını da baş başa bulmak daima imkân dahilindedir.

Yukarıda da işaret edilmiş olduğu gibi şizoid de harice akseden hiç bir zaman şahsiyetlerinin hakikî hüviyeti olmuyor.

Şizoid ancak otobiografisini çizdiği takdirde hakkında malûmat alınabilen bir muamma olarak karşımıza çıkıyor. Bugünün psikolojisinin pek itibar etmediği entrospeksiyonun burada mühim roller ifa ettiğine şahit oluyoruz. Bir insanın kendisini objektif bir tarzda tetkik ve temaşa edebilmesi her faninin nasibi olmadığı muhakkaktır. Yüksekçe, entellektüel bir seviyeye erişmiş olması şart koşuluyor. Mamafi bu şartın tahakkuku da pek sağlam bir istinatgâh olmasa gerektir, zira menfaatlerimizde meselâ kediye nazaran daha çok aldanmamızı zannederim, gine o çok güvendiğimiz ilmî irfanımıza borçlu bulunuyoruz. Her ne hal ise, bu yüzden şizoid'in iç

hayatı uzun müddet karanlıklar içinde yüzmüş, ve ancak bazı şair, ilim adamı v.s. kabilinden dehâ sahiblerinin ve delilerin yardımı ile güne kavuşmuştur.

Mamafi ister bir banalite veya hayalî bir mahşer olsun, ister peri masallarının eşsiz zevklerini, hazlarını taddırsın, bütün bu hissiyat silsilesi yalnız kendileri içindir. Başka hiçbir faniyi alâkadar etmez, bunları büyük bir hasislik ve kıskançlıkla sinelerinde gizlerler.

Ve ekser rakik, ince, hassas, hatta zarif bir lirizmin hüküm sürdüğü bu ruh harice tamamen paradoksal mahiyette sert, haşin, hatta kaba v.s. kabilinden sıfatlara bürünmüş bir tarzda akseder.

Bleuler bu manteliteye «otizm» ve «otistik düşünce» diyor. Bleuler'in otizmini, otistik veya dere istik düşünceden tefrik etmek icab eder.

Otizm (autisme) aşikâr patolojik bir ruhun eseridir. Buna mukabil otistik düşünce (pensée autistique) şizotim domene ait bir terimdir.

Otistik düşüncede, şahıs kendisini fantezinin, hayalâtın tatlı seyrine terketmiştir. Fihakika zaman zaman realitelerle tenakuzlara rüyalarından uyanır. Fakat hayal âlemi kendüser, çatışır bunlardan sıkıntı çeker ve tatlı disini hakikî alemde daha çok tatmin etmektedir. Zira kendi muhayyesinin mahsulüdür, ideallerine tamamen harfi harfine tevafuk eder. Bu yüzden ilk fırsatta yine o aleme sığınmayı tercih eder. Mamafi görüldüğü gibi, gine de realite ile bağlılığı mevcuttur, hiç olmazsa vaziyetini şuurlu olarak müdriktir, ve bazen kendi kendine veya karşısındakine, hali pürmelâlini haklı göstermek için, zengin rasyonalizasyonlara sapabilir. Halbuki otizm de bir merhale daha aşılıştır, ve realite ile münasebet inkıtaa uğramıştır.

Bu halin bilhassa püberte ile meydana çıktığına şahit oluyoruz. Hatta Jose Balbaya hangi yaşta zuhur ederse etsin şizofreniyi bulûğ sıralarındaki krizli mantalitenin devamına atfediyor.

Püberte yaşlarına arız olan normal emosyonel bir hal mevcuttur ki, az çok şu ana hat-

"SULFADIAZİN'İN KRALI" OLAN
SULFADIAZINE'İ
CALCO'dan tedarik ediniz.

Geniş bir sahada kullanılabilen ve "Fevkalâde İlâç" addedilebilen SULFADIAZINE'in imalinde en ilerisinde bulunan CALCO'dur.

CALCO'nun fevkalâde büyük miktarda istihsal kabiliyetli fabrikasında, lâboratuarındaki ilk safhasından, son safhaya kadar, ciddi ve dikkatli bir kontrol altında yapılan muazzam miktarda imalâtı, size her daima mütecanis, yüksek kalite ve her zaman için emin bir ilâç menbaı temin eder.

Bu sebeplerden dolayı, tablet imalinde kullanacağınız ilâçı CALCO'dan emniyet ile tedarik ediniz.

**CALCO aşağıda zikredilen ecza maddeleri
emrinize amade tutar. (*)**

Sulfadiazine, U.S.P.
Sulfadiazine Sodium, U.S.P.
Sulfadimethylpyrimidine
Sulfaguanidine, U.S.P.
Sulfamerazine, U.S.P.
Sulfamerazine Sodium, U.S.P.
Sulfanilamide, U.S.P.
Sulfapyridine, N.F.
Sulfapyridine Sodium
Sulfathiazole, U.S.P.
Sulfathiazole Sodium, U.S.P.
Aminoacetic Acid, N.F.
Calcium Pantothenate (Dextrorotatory)
Certified Colors
(for food, drugs and cosmetics)
Choline Chloride

Choline Dihydrogen Citrate
Cinchophen, N.F.
Cinchophen Sodium
Methylene Blue, N.F.
Neocinchophen, U.S.P.
Nicotinamide HCL
Nicotinamide, U.S.P.
Nicotinic Acid, U.S.P.
Para Aminosalicilic Acid
Sodium Para-Aminosalicylate
Phenothiazine, N.F.
(Regular and Drench grade for Veterinary use)
Propylthiouracil
Pyridoxine HCL
Riboflavin, U.S.P.

**(*) Başka firma tarafından berat altında
bulunmadığı takdirde**

Her türlü mütemmim izahat ve selâhiyetli teknik malûmat için aşağıdaki
adrese mektup veya telgrafla müracaat edebilirsiniz :

Pharmaceutical Export Department
CALCO CHEMICAL DIVISION

AMERICAN Cyanamid COMPANY

30 Rockefeller Plaza, New - York City, U. S. A.

Uyuşukluk

y - a - n - m - i - y - a - n

SAR'A İLACI

EPDANTOİNE muaffakiyet sebebi nöbetleri fevkalâde asgariye indirip, hypnotic tesir yapmamasıdır. Barbiturikler (luminale) in sersemlik ve uyuşukluk vermesi EPDAN-

TOİNE de yoktur. Hasta EPDANTOİNE aldığıında kendisini gayet canlı bulur, kendisine itimadı artar, muaffakiyetle işine devam ederek, amele ise fabrikada, talebe ise mektebinde çalışır.

Psycho - motor equivalent üzerine tesiri son derece iyidir. Electro - encephalogram da dysrhythmia karakteristiklerini ilga eder. Corticomotor sahasını tenbihle Convulsion ların gelmesine mani olur. Kırmızı, beyaz hücrelerde, hemoglobinde, damar tazyikinde hiç bir değişiklik yapmaz.

Mikdar : EPDANTOİNE hazım yolunda çabuk imtisas edilerek, vücut içinde kolayca tahrip olunup, çabuk anılır. Bu iyi sebeplerden EPDANTOİNE nin tedavi tesiri, vücudda muayyen miktar toplanmasında başlar.

Büyüklere : Bir hasta günde 1 tablet verildikten sonra günde 4 e çıkarmalıdır. Azami günde 6 verilebilir. Tesir birinci haftanın başında görülür ve günde lüzumlu tablet adedi tayin edilerek muntazaman devam edilir.

4 yaşından küçükler ; bunun yarısı verilir. EPDANTOİNE tok karına alınmalı, ve limonata tavsiye edilmesi faydalıdır.

EPDANTOİNE ile epilepsi kontrola alınmakta, emniyetli sakin hayat temin edilmektedir.

ları taşır: cesaretsizlik, pısrıklık, beceriksizlik, santimentalite patetik bir fartı hassasiyet...

Şizoidde bu kriz çok devamlı veya nihai bir şekil halinde yerleşmiş kalmıştır. Yani şizoid hatta şizotim emosyonel hayatı bakımından adeta az çok juvenil kalmış bir insandır. Fakat bunların yanında gösterişlerine istinaden sanki prenatal bir şizofreninin mevcudiyetine hak verdirecek alâmetlerde müşahede edilmektedir. Daha çocukluklarında dahi, künt, inatçı, şaşkın, adeta muhitlerine düşman, yola getirilemez minicik şizoid modelleri tesbit edilebilir. Bu haleti ruhiyenin inkişafından muhitin ne dereceye kadar mes'ul olduğu da tabii mühim bir mevzudur.

Bazen, feyizli, binbir ümit bahşeden bir gençliğin, yavaş yavaş çoraklaştığını, entelektüel ve iradî hayatların, sadece gündelik alışkanlıklara degrede olduğu müşahede edilir.

Veya ihtiyarlığın eşğine kadar, neş'eli, sosyal bir hayatın, yavaş yavaş hipokondriyak, şüpheli, mizantrop bir ihtiyatkârlığa, küskün bir karaktere müncer olduğu nazarı dikkati çeker.

Kretschmer şizoid karakterin esas hatlarını ü çgurutta toplamaktadır:

1 — En sosyal, sakin, rezerve, vakur, içneli bir istihza sahibi, acaip, durgun, kasvetli.

2 — Pısrık, ürkek, hassas, alingan, sinirli, telâsçı, tabiatın meftunu, kitapların aşığı.

3 — Uysal, sessiz, tatlı, cesur, mahdut, gani.

En çok tesadüf edilen birinci gurup oluyor.

Birinci ile ikinci tam manasile birbirleriyle tezat teşkil eden vasıflardan müteşekkil. Umumiyetle şizoidin hayatı bu iki zıt kutup arasında yuvarlanıp gidiyor. Ve tabii bir nisbet gösteriyor. Bu nisbete Kretschmer «psikestetik nisbet (rapport)» diyor. Tıpkı sikloid mizaçta gördüğümüz neş'e ve keder arasındaki ossillasyonlar gibi. Kretschmer'e göre şizoidlerin ekseriyeti, hipersansibl veya soğuk olmaktan ziyade aynı zamanda fartı hassas ve soğuktur.

Bu münasebetle Baruk'un zikrettiği bir

misali arzetmek isterim. Tamamile muhiti ile alâkası kesilmiş, sadece vejetaryen hayat yaşıyan bir kataton muntazaman ziyaretine gelen aile efradını bıktırıyor, ziyaretçiler bu soğuk istikbal karşısında, hastanın tamamen hissizliğine hükmedip ziyaretlerinin arkasını kesiyorlar. Fakat hastanın daha derin bir depressiona düştüğü müşahede ediliyor.

Şizoidin ruhunda bu estezi ile anestezi arasındaki çekişme, bazı şairler tarafından gayet güzel ifade edilmiştir. İstrindberg: buz gibi sertim, fakat buna mukabil hassasiye kaçacak kadar da hisliyim diyor. Bir hasta da bu hali: insanlarla aramda camdan bir mania var, diyerek çok vezic ifade ediyor. Hallaşma fırsatını bulduğumuz zaman, mevcudibuki bu soğuk ve histen mahrum şahsa yakyetinin derinliklerine sığmış, nazik ve hassas bir şahsiyet nüvesinin mevcudiyetle karşılaşılıyor. Diğer bir hasta «bütün bu şeylerin bana nekadar istiraba mal olduğundan şüphe bile etmiyorsunuz» diyor.

Sikloid'in hayatı, tatlı tedrici dalgalanmalara, şizoidinki ise sert diskontinü sıçramalara maruz bulunuyor. Şizoid katettiği mesafeyi, bir daha geri dönmek üzere aşmış bulunuyor.

Sosyal hayatı: Bir işkenceden ibarettir, denilebilir. Hem cemiyetten korkar kaçır, hem de bu haline üzüdür.

Cemiyet hakkında tamamen teorik mahiyette fiksionları vardır. Hakikat ile imtizaç edemezler. Bu yüzden insanlar karşısında, pısrık, müstehzi, kaba ve sert görülürler. Bu Adler için bir müdafaa reaksiyonundan başka birşey değildir.

Yabancı bir şahsın meclisinde esen emniyetsizlik havası hareketleri üzerine tereddüt, itimatsızlık, teccüss tarzında akseder. Bu hal muhatabına da sirayet etmekten geri kalmaz. Ve kaprisli, hakkında bir karara varılamaz, hatta entrikacı ve sinsî intibalarını bırakır. Halbuki kötü bir insan değildir. Hatta kendinden çok karşındakinin şahsiyetini düşünür. Bu belki haddi zatında egoizmin kamçılacağı, tamamen menfaate müstenit bir alt-rüzmdir, fakat hiç olmazsa fenalıktan aridir.

O pak ve hissiz görünen şizoitte pısrıklık,

hiperestezik bir heyecanın, inhibitör baskısından başka birşey değildir.

Aristokratik bir etiket, kibar mondan bir hayat kendisi için biçilmiş kaftandır.

Bu muhitin zevahiri kollayan, en ufak diskresyonu hazmedemeyen ölçülü biçili münasebetlerinde kendisini emniyet içinde hisseder. Şahsiyet ve affektivitelerine kimsenin tecavüzü bahis mevzuu olmayacağı için, huzur içindedirler ve dolayısıyla serbesttirler.

Şizoid'in giyinişinde de o cemiyetle hem ahenk, titizlik, itina ve zerafet göze çarpar. Zaten gayeleri de nazarı dikkati celbetmekten başka bir şey değildir. Şizoid bu sahada da paradoksal düşüncelerin zebunu olarak karşımıza çıkıyor. Bariz çekingenliklerine rağmen, egoizmleri nazarı dikkati celbetmeyi ve beğenilmeye amirdir. Fakat gerek kendisi ve gerekse muhatabı için, ne büyük bir felâket menbaıdır ki alâkayı celbettikten sonra o arzu edilmiş teveccühü fartı hassasiyetleri hazmetmeye ve makûl istimal etmeye müsait değildir. Neticede küçük çapta bir trajede tecelli eder: alâkayı gösteren de gören de pişmandır.

Şizoid tahmin edildiği gibi, muhiti içinde kolay kolay eriyebilecek bir tip değildir. İntibak etmekten ziyade karşısındakini kendisine intibak ettirmeyi sayeder.

İçlerinde nazarı şematik telâkkileri istinaden, cemiyete, dine yeni şekiller vermek isteyen reformatörler müstakbel dinlerin, müstakbel banileri v.s. lerde zuhur eder.

Bu hiperestezik hal şizoid'in hattı hareketi üzerinde bariz tesirler icra etmekten geri kalmaz. Mutad en basit hareketlerde dahi, bilhassa kalabalıkta yabancı önünde beceriksizlikleri şaheserdir. Sanki bütün gözler onunla meşguldür ve beceriksizliği alay veya tenkit mevzuu olacaktır. Bu da gine egoizminin bir tezahür tarzından başka bir şey değildir.

Ekser inisiyatiften mahrumdurlar, zira mes'uliyeti deruhte etme cesaretini gösteremezler.

Kesretle rast gelinen bu tipik şekilden mada, daha flüst çeşitleri de zikre değer, yalnız burada, sadece bir derece farkı mı, yoksa bir

mahiyet farkı mı bahis mevzuudur, meçhulümüzdür (Kretschmer). İki ana şekil arzeder.

1 — Anestezikler,

2 — Hiperestezik'ler. Şizoid'in hiperestezisi tamamen nev'i şahsına mahsus bir fartı hassasiyettir. Elektif mahiyettedir. Muayyen objelere karşı tezahür eder, dışında kalanlara karşı tamamen duygusuz görünür. Şizoid'in affektivitesi adeta çocuk kalmıştır, yani az çok egosantrik bir haldedir.

Psikomotilitelerinde ve hatta mimiklerinde dahi aynı ciddiyet, çekingenlik, hiç olmazsa ileri derecede bir ihtiyat karakteristiktir.

Her şeyin şizoid'de mübalâğaya kaçtığını görüyoruz. Aktif hayatları en güzel misalleri verir. Tuttuğu yolda mübalâğalı bir ısrar (Perseverance) veya yine mübalâğalı bir sebatsızlık, ve bir istikrarsızlık gündelik müşahedelerdendir. Bu hususiyeti de hep veya hiç kanununa riayet etmesidir. Vasatlarla iktifa edemez. Affektif ve aktif hayatlarının bu hep veya hiç içinde, evet veya hayır arasında gidip gelişine Bleuler ambrivalans diyor.

Bir insana karşı hissettikleri sür'atle pasyon şiddetine yükselir. En garip tarafı da bu pasyonların korkunç derecede zıd sıçramalara maruz kalmasıdır. Şimdi aşık denecek derinlikte bir sevginin bir lâhza sonra aynı derinlikte bir nefrete münkalip olmayacağını kimse temin edemez. Ve bütün bunların ehemmiyetsiz bir hiç yüzünden tekevvün etmesi esas karakterleridir.

Kısaca otizmi içine gömülmüş Minkowski'ye göre realite ile alâkası kesilmiş, düşünceleri mistik ve metafizik sahalara, abstre mevzulara meyyal, oldukça karanlık ve müphem bir haleti ruhiye arzederler. Hipomanyak şekillerinde ukalâ, patırtıcı, itirazcı v.s. dir.

Seksüel meseleler: İnsan psikolojisi üzerinde ihraz ettiği ehemmiyete binaen, Kretschmer bu mevzuu ayrı bir bab halinde toplamış.

Bu mevzu asırlar boyunca, gayet gizli tutulur, tek bir kelimesi insanlara utançtan saklanacak bir delik aratırken, Freud'un amansız gayretile tabiileşmiş ve cemiyet hayatına kavuşmuş. Baruk'a göre, Freud adeta yeni bir din yaratmış; belki hedonist bir din de-

nilebilir.

Bugün seksüalite bir taraftan nezih ve edebî salon mevzuları halinde ağızdan ağıza dağılırken, diğer taraftan namütenahi vülgarizasyon eserlerinin yardımıyla popülerleşmiş bir abide halini iktisab ediyor.

İnsanların düşmüş oldukları konflilerin halline hizmet etmesi icab eden panseksüalizm nazariyesi, galiba bilâhare vülgarizasyon eserleri sayesinde, başlı başına bir konfli menbaı olmuştur. Ve insanlar bir kompleks derdinden, kompleks bir derde sürüklenmişlerdir. Zira seksüalite basit şematik izahlara sığmayacak derecede şümüllü bir faaliyet olarak karşımıza çıkıyor.

Mamafih bütün psikanalitik mekteplerin hali faaliyetlerine rağmen, sikloidler, bu sahada işlerini gine kompleksiz ve en muvafık tarzda, şizoidler ise, kompleks ve en gayri-muvafık tarzda halletmekte devam edip gidiyorlar.

Kretschmer'in de işaret ettiği gibi, normal veya patolojik halleri, sadece psikojenik yolla izah edilemeyip, serebrum, medulla ve bilhassa andokrin sistemlerinde iştirakini zail olarak telâkki edilmesi icab ediyor. Menşei rufî kılan hakikaten kompleks bir fonksion seksüel ensten, gayesi cinsin bakası olan bu faaliyet, bütün enstenlerimiz gibi, bilâhare entellektüalize olmuş, biolojik bir ihtiyaç olmaktan çıkıp, psikolojik bir temayül halini iktisab etmiştir.

EPİLEPTOİD TEMPEREMENT

Kretschmer tarafından son olarak endividüalize edilen temperementtir.

Şematik olarak, ilk affektif kutup arasında ossille eden bir mizaç olduğu ileri sürülmektedir.

1 — Viskozite (lüzuciyet, yapışkanlık) ve ağırlık.

2 — İnfilâkî reaksiyonlar.

Bu ikisi arasındaki mevcut nisbete: affectivo-accumulative nisbet deniliyor.

Mazi, an'ane, doğduğu yere v.s. ye körükörüne bir bağlılık, viscosite'yi teşkil ediyor.

Bu tipler aynı zamanda değişmez, stable

olana karşıda meclub bulunuyorlar.

İnfilâkî reaksiyonlar da kendisini yersiz anı, impülsif hiddet akseleri ile kendisini gösteriyor.

Bütün correlationnel çalışmaların esas gayesi gibi Kretschmer travayının en mühim cephesi de irsî tayin edilen bu üç mizaç ile, yine irsî tayin edilen üç esas vücut yapısının birbirlerine tekabülü oluyor:

Şizoid'e leptozom, sikloide piknik ve epileptoid'e atletik (Minkowska) vücut yapıları tekabül etmektedir. Mamafih burada % 100 bir kat'iyet beklememelidir.

Bu sahada çalışmış olan Fransa'da: Sigaud ve Mac Auliffe, İtalya'da Viola Pende gibi müellifler kendilerine has kriterlere istinaden, tasnifler yapmışlar, fakat müspet bir neticeye erişememişler.

Bu günün şayanı dikkat çalışmalarını Sheldon yapmaktadır. Kretschmer'in klinikten mülhem çalışmalarına mukabil Sheldon tamamile normalin tetkikine istinad eden istatistik neticeler almıya gayret ediyor.

BEYİN - OMURİLİK SUYUNUN

FİZIO - PATOLOJİSİ

— VII —

Dr. İhsan Onaner

Burada mühim nokta ictus apoplevtique ile müterafık komaların seyri esnasında, bahusus hemoraji menenje de belden su almanın kanamayı davet tehlikesi olup olmadığıdır. Bugün umumî olarak kabul edilen kanaate göre 24 - 48 saat kadar beklemek doğrudur, bu müddetten sonra hemoraji menenje de belden su alma faydalı bir tedavi vasıtası teşkil eder.

Babinski ve daha sonra Sicard labirent a-fetlerinde belden su almanın baş dönmesini azalttığını göstermişlerdir.

Rachi - anésthésie: Espace sous-arachnoïdienne içine anesteziyan bir madde zerkederek bu nahiyenin altındaki radiküler sahalarda a-

nestezi tevlidi usulü bir çok müelliflerce, radiküler bir anestezi den ziyade substantia griseanın ve spino-thalamique yolların muvakkat ve toksik bir musabiyetidir. Anesteziant madde eviyeli sakibenin etrafındaki espace lymphatique edvenditiellelerden geçerek corne post'lere ve daha sonra da buradan corne ant. lere geçer.

Bu iş için en ideal anesteziyan madde mütemadiyen yukarı doğru çıkmayan ve tesirini 3 - 4 segment cervicale'in altında gösteren bir madde olabilir.

Rachi - anesthésie esnasında bağırsaklarda peristaltizmin arttığı sık görülen bir olaydır. Bu da ihtimal ki ön köklerdeki ortho-sympatique elyafın blokajına aittir.

Rachi-anesthésie ileri scoliose'larda pott hastalığında, ufak çocuklarda, hysteride ve ruhi anomalilerde, pyohemie'lerde kontr-endikedir.

Rachi-anesthésie'yi takip eden marazi hastanelere gelince en sık görüleni baş ağrısıdır. Çok şiddetlidir ve günlerce sürer 10 - 20 cc. mayi almakla geçer. Schwartz'a göre vak'aların üçte ikisinde bir hafta süren geçici albuminurie görülür. Bazan da périnee'nin sakro-koksijiyen radiküler bölgelerinde ağrılar ve ciltte hiperestezi olur. Bu galip ihtimal ile mayiin sak araknoidiyenin alt kısmında sedimante olmasındandır. Nadir bir başka sekelde bazan bir muscle droit externe'de bazan bir kaç adalede görülen göz felçleridir, bi rkaç gün veya hafta sürerek geçer. Sebeb belki de ilâcın hypertension tevlit ederek IV. zevci taziyik etmesidir.

Mayiin fizik ve şimik vasıfları

Renk ve chromo-diagnostic — Liquor normal halde berrak ve renksizdir. Klasik tavsife göre, kaya suyu vasfındadır. Liquor bu halini bir çok marazi hallerde de muhafaza ede bilir. Meselâ P.G. de liquor hemen daima normal manzarada kalır.

Hémorragique manzara — Mayi, cranio-rachidien travmalarda, hémorragie cérébralelerde, hématorrachie ve hématomyélie'lerde kanlı bir manzara gösterebilir. Bu hallerde

centrifugationdan sonra az çok mebzul kırmızı küreyveler görülür ve bunlar ekseriya kendiliğinden tübün dibinde sedimante olur. Arachnoide-altı boşlukta bir müddet kalmış kan ile iğnenin delmesinden mütevellit kanamayı tefrik etmek hemen daima kolaydır. Evvelâ tuffier ve milianın üç tüp tecrübesi yapılır. Sonuncu halde üçüncü tüpte birinciden daha az kan bulunur. İkinci ve daha mühim delil kanın tahassürü ve alâkanın teşekkülüdür. Meningo-paranchimateux kanamalarda bu pıhtılaşma yoktur. Bu iki karaktere Sicard iki mühim delil daha ilâve etmiştir. Eğer kanlı mayi santrifüje edildikten sonra manzara berrak olursa kanama pikürdedir. Mayi sarımtırak veya laqué vaziyette kalırsa nevraksta evvelden olmuş bir kanamaya delâlet eder. Daha basiti de şudur : kanlı rengin ziya karşısında akisleri tetkik olunur. Kavitelerde bir müddet kalan kan yeni karışan kana nisbetle daha koyu daha siyahımtırak renkte görülür. Mamafih, bir tek ârâz üzerinde hüküm vermek doğru olamaz. Mayiin berrak oluşu sinir merkezlerinde veya menenjlerde bir kanama olmadığı manâsına gelmez.

Kihi manzara — Streptokoksik, pnömokoksik...ilh. gibi bakterien menenjitlerde az çok sarımtırak, kihi manzarada mayiler görülür.

Sarımtırak, xantochromique manzara — Ya meningo-paranchimateux bir kanamanın bakiyesidir, veyahut da bir meningo medullaire, bazan da cérébrale bir kompresyonun neticesi olarak gözüktür. Bu taktirde xantochromie kan plasmasının tazyik altında kalan sehayanın veya merkezlerin damarlarından geçmesine bağlıdır. Boyayı yapan pigman da seromun luteine'idir. Umumiyetle stase dan mütevellit xantochromie de albumin mikdarı hémorragielerden sonraki xantochromie'lerden daha fazladır.

Hafif sarı yeşilimtrak renk: Bu özel renk devamlı safra retansiyonundan mütevellit ic-tère'lerde (tête du pancréas kanserinde koledok taşlarında) görülür. Ya hakikî safra pigmanlarından idantifiye edilmemiş bir takım pigmanlardan ileri gelir. Safra tuzları

ALLISATINE

Barsak florasını temizler, muhtelif patojen bakteri ve parazitlerin üremesini durdurur. Opiat'ların aksine olarak barsakları uyuşturmadan diyareyi iyi eder.

Akut, subakut ve kronik barsak katar'ları ve diyareler.
Fermentasyon ve putrefaksiyon dispepsileri.
Diyareli ve diyaresiz mide-barsak dispepsileri.
Arteryokslerozda sübjektif şikâyetlerin teskini.
Oxyuriasis.

Günde 3 kere - 2-4 draje.

Literatür ve numune için:

"KİMYA.. TİCARET ve SANAYİ TÜRK ANONİM ORTAKLIĞI

İstanbul P. K. 560

GRAFİKA

NÖROKALMİN

TERKİBİ: Bromure de potassium 5,00 - Bicarbonate de potasse 2,00 - Extrait de valeriane 0,50 - Luminal natrium 0,15 - Glycerine 5,00 - Alcool 10,00 - Teinture de castoreum 2,00 - Teinture de passiflore 2,50 - Teinture de crataegus 3,00 - Eau distillé Q.S. 125,00.

DİLER TİBBİ MÜSTAHZARLAR LÂBORATUARI

mayi pek nadiren geçer.

Sarımsak olmamak şartile priforma manzara aseptik menenjitlerde de görülür.

Bulanık ve kirli manzara menenjit streptokoksik'e, hafif bulanık ve floconneux manzara ménin. T.b.'ye aittir. Manzara bu hastalığın evolution safhalarına göre değişir. Bazan başlangıçta berrak olan mayi période d'état da bulañıktır. Ölümünden bir kaç gün evvel yine berrak olur.

Léri ve Manil tarafından komünike edilen bir 3 vantrikül tümöründe mayide süt gibi lactescent bir manzara görülmüş ve şimik muayenede bunun fazla miktarda fosfatit mevcudiyetine bağlı olduğu tesbit edilmiştir. Mükerrer ponksiyonlarda da bulunan bu fosfatitler literatürde tek vak'adır. Menşei meçhuldür. Müelliflere göre ya bir secretion veya désintégration mahsulü olmalıdır. Niemann-Pick hastalığında fosfatit metabolizmasında spesifik bir teşevvüş olduğu malûm ise de tümöral bir vetire de bu hadise izah edilmemiştir.

Kesafeti: Liquor'un kesafeti 15 derecede 1007 - 1008 dir. Lüzuciyeti sudan biraz fazla, cryoscopie noktası kanın biraz üstünde, yani 0,58 - 0,59 dir. (Kan 0,56).

Tabiatı: Taze alınan mayi turnsol karşı hafifçe kalevi fenolftaleine karşı da nört'dür. Eskidikçe CO₂ zayi ederek kaleviyeti artar, PH derecesi hakkında fikir ittihadı yoktur. Sayılar 7,70 - 7,90 arasında oynuyor.

100 derecede kuru hülâsa litrede 11 santigrama yakındır.

Zehirliliği: Normal mayi hayvanlara intra - cérébrale zerkedildiği zaman bile toxicité göstermemiştir.

Fakat mayiin neurolytique hâssaları üzerinde İtalyan müellifleri dikkate değer araştırmalar yapmışlardır. Muayyen bir suhnette in vitro mayi içinde bırakılan bir asabî neşiç parçası 36 - 40 saat zarfında désagrégé ve harap oluyor. Fakat mayi evvelden 60 - 70 dereceye kadar ısıtılırsa bu hassası kayboluyor. Mayi eskimekle de bir nevi auto - inactivationa uğruyor. Bu neurolytique proçes, müelliflerce diastazik mahiyette bir takım anasırın mevcudiyetine atfolunuyor ve bunların

da asabî hücrelerin metabolizmasından çıktığı kabul olunuyor. Bazı müellifler de bu hassa ile akıl hastalıkları arasında da bir münasebet kurmak istemişlerdir. Rivela, Greco ve Sveldo Meco'ya göre organik leziyon ve hümoral bozukluk göstermeyen akıl hastalıklarında mayiin nörolitik hassası normal ve orta derecede kalıyor. Buna mukabil katatoni état de mal, agitation, psychse toxi - infectieuse'ler, ansefalit ve Pig. gibi had veya kronik hastalıklarda bu hassanın arttığı veya kaybolduğu müşahede olunuyor.

Şimik terkibi: Albüminler. Mayide gayet az miktarda globülin ve serin vardır. Bunlar kan plasmasından geliyor gibi görünmektedirler. Mayideki albuminlerin mecmu miktarı Mestrezatyay'a göre 0,15 - 0,20 arasındadır. Normal mayi kaynatılırsa gayet hafif bir opalescence peyda olur. 10 - 12 damla asid triklorasetik ilâve olunursa siyah bir zeminde görülen hafif bir bulanıklık husule gelir.

Globülin meşbu sulfat dö manyezi veya yarı meşbu sulfat damonyakla soğukta çöken albüminlerdir. Normal halde mayide globülin ancak eser miktardadır.

Serin: Soğukta sulfat damonyakla gelmeyen, fakat globülin ayrıldıktan sonra asidle veya sıcakla teressüp eden albüminlerdir. 0,15 0,20 egr. miktardadır. Fakat sinir sisteminin bazı hastalıklarında bu serin globülin nisbeti aksine olur.

Globülinlerin aranması mühimdir. Fakat Alman müelliflerinin globülin mevcudiyetini syphilis nerveuse'e has addetmelerine rağmen Fransız müellifleri bunu kabul etmiyorlar. Sifilitik müzmin meningeal proçeslerde bilhassa P.G. de globülinin artışı çok sık görülürse de diğer bir takım système nerveux hastalıklarında da bilhassa kompressif hadiselerde Froin sendromlarında globülin teamülleri de müsbet olabiliyor. Bu itibarla Stewart'ın globülini «tabes ve P.G. de bulunan globülin» şeklindeki tarifi yanlış görünüyor.

da artar. Albümin aranması tafsilâtına gir-

Total albumin miktarı bir çok hastalıklarmeye vaktimizin müsaade etmediği laboratuvar usullerile olur. Yalnız bir iki basit prosedeyi söylemekle iktifa edeceğiz. En kaba ve ko-

lay usul (köpük reaksiyondur). Bu da tübü köpük oluncaya kadar silkelemekten ibarettir. Normal bir mayide bir kaç dakika kaybolan bu köpük hyperalbuminose'da yarım saat, hatta daha fazla devam eder. Daha iyi bir usul de acide sulfo - salicylique miyarıdır. Bunun 10 % mahlülü normal mayi ile de rüsüp verir. Fakat 2 % mahlülü yapılırsa bununla husule gelen rüsüp patolojik albumini gösterir. Mayide fibrinojen yoktur. Bu itibarla mayi tahassür etmez.

Dissociation albumino - cytologique. Mayi normal halde milimetre mikâbında.

Lépine - Froine syndrome'u

da bir veya iki lenfosit bulunabilir. Albümin miktarı ile hücre sayısı dissocié olabilir. Bu dissociation çok defa albumin lehine olur. Bu takdirde dissociation albumino - cytologique derler. Bazan da hücre yalnız başına artar. Bu da (dissociation cytoalbuminique) i teşkil eder.

Bir albumino - cytologique'e hükmedebilmek için aradaki farkın vazih olması lâzımdır. Meselâ albumin 0,60 - 0,70 i geçtiği halde hücre sayısı 5 - 10 un altında kalacaktır. Sicart ve Foix'ya göre dissociation albumino - cytologique bir compression médullaire veya cérébrale'in delildir. Compression médullaire'de rachi - albumin miktarı, Cushing ve Guillaumin bazı nadir vak'aları müstesna hemen daima kompresyonun altında, üstünde olduğundan çok daha fazladır.

Hafif veya geçici olmak üzere dissociation albumino - cytologique nadiren bazı ramollissement cérébrale'lerde ve toxi - infectieuse bade, polio - myélite'de, hatta sclerose en plaque zı hastalıklarda, meselâ nevraxite épidémique'da görülebilir. Bazı yeni schizophrénie şekillerinde, catatonique'lerde de görülmüştür.

Dis. Albumino - cy. bir lépine - Froin sendromunun ilk safhası da olabilir. Bu sendrom şiddetli bir hyperalbuminose, xanthochromie ve kendiliğinden kütleli tahassür ile muttasıftır. Xanthochromie takriben albumin 2 gr. civarına gelince görülmeye başlar. Bu takdirde mücavir espace épidualaire'in veritlerinde mekanik tazyik neticesi kan plasmasının pigmentlerinin exudationu bahis mevzuu olur.

Pollet compressiondan mütevellit xanthochromie'leri, hémorragie meningée'lerdeki kırmızı küreyvelerin hemolysinden mütevellit xanthochromie'den ayırt eder. Bu sonuncular da albümin artışı evvelkine nisbetle daha azdır. Pollet hyperalbuminose inflammatoire'ları compressif ve mekanik hyperalbuminose'lardan tefrik için fibrinojeni ölçer. Mekanik hyperalbuminose'de fibrinojenin total albümine nisbetle miktarı iltihabi hyperalbuminose'a nisbetle daha yüksektir. (Birincilerde 15 - 20 albumin için 1 fibrinojen, ikincilerde 3 - 5 albumine 1 fibrinojen.)

Weichbrodt reactionu bir globulin olan fibrinojene has görünmektedir. Benjoin colloidal teamülünde ilk beş tüpte rüsüp varsa bu da Sicard ve Pollet'ye göre bir iltihap işaretidir.

Glycorachie: Glycorachie kandaki şeker miktarına tabidir. Polonowski Morel adrenali ile Riser ve P. Meriel dahili verit 60 gr. glucose zerkederek bunu meydana çıkarmışlardır. Damar içine glucose şırıngasından 15 dakika sonra mayideki şekerin de yavaş yavaş artıp yine yavaş yavaş tabii hadde döndüğü görülmüştür. Sicard, Rousseau, Langwelt'e göre glycorachie litrede 0,45 - 0,55 cgr. arasındadır. Fontanelle ise 0,50 - 1 gr. arasında değiştiğini kabul eder.

Hyperglycorachie ansefalit epidemik'de, sclérose en plaque'da, tumeur cérébrale'lerde, bazı méningite Sy. lerede görülür. 2 tat depressif, melancholique pscasthénique veya anxirulerde hyperglycorachie kayd edilmiştir.

Şok emotif'de şeker arttırıyor. Gripte, boğmacada ve kızamıkta da zikredilmiştir.

Hypoglycorachie daha enteresandır. Méningite T.B. de ikinci haftadan itibaren hemen daima gözüktür. Ağır méningite cérébro - spinale'lerde de görülürse de katı kıymeti haiz değildir.

Permeabilite meningée normal oldukça mayideki şeker kandakinin yarısı görünüyor. Bu kaide kanda şeker 3 gr. a yükselinceye kadar cari ve doğru görünmektedir. Sicard bir prekomatö diabete'lide hastada kanda şekerin 6 gr. a yükseldiğini ve bu sırada mayide 4.50 olduğunu söylüyor.

Aseton: Diabet komasında mebzul olarak

bulunur.

Klorür dö sodyum: litrede 6 - 7 gr. arasındadır. (Kandan biraz daha yüksek) had état méningée'lerde ve bilhassa M.T.B. de azalır.

Cholestérol: Eser halinde mevcuttur.

Calcium: Mestrezaty'a göre 0,08 civarındadır.

Urée: Normal halde 0,05 - 0,12 arasındadır. Rétantion urémique'de artar.

Oxalorachie: İlk defa 1923 de Rodillon tarafından bulunmuştur. Hastalardaki evolutionu bilinmiyor. Yalnız évolutif şekillerde ve prégonique hallerde artıyor.

Mayiin cytologie'si: Normal halde ve candıa liquorda gayet az hücre bulunur. Polinükleer hiç bulunmaz, ancak mageotte hücrelerinde 2 - 3 lenfosit görünür. Öldükten sonra ise mayi derhal hücre ile dolar. Araknoit - altı boşlukta bir desquamation olur ve bu sırada ponction yapılırsa epitelial hücrelerden zengin bulanık bir mayi elde edilir. Milimetre mikâbında 3 hücreden fazla olduğu zaman lenfositoz veya hypercytose var denir. 6 hücreye kadar hafif lenfositoz, 10 - 12 ye kadar orta, 12 - 20 ye kadar kuvvetli, 20 - 40 mebzul ve daha fazla olduğu zaman da kesif lenfositoz mevzuubahis olur.

Mayideki hücreler kalitatif muayeneye de tabi tutulur. Centrifugation'dan sonra rüsup bir lama yapılır ve boyanarak mikroskopta bakılır. Çok defa bulunan bir kaç kırmızı küreyve ehemmiyeti haiz değildir, ve iğnenin yaptığı hafif travmaya aittir.

Marazî ahvalde lenfositoz veya polinükleoz ya endotelial hücreler bazan plasmacellenler istisnai olarak eozinofiller veya bazı sinir sistemi sarkomatozlarında vakiöllü ve kariyokisetik nüveli büyük kanser hücreleri görülür. Vak'aların çoğunda lenfositoz tahtelhad veya müzmin reaction méningée'lerde, bilhassa Sy. in müzmin safhasında ve tüberküloz ve Sy. ile ilgisi olmayan bazı hallerde meselâ zona'da kabakulakta, boğmacada dahi görülmüştür. Bundan başka méningite cérébro - spinalein nekahat devresinde polynucleose'u takib eden bir safha olarak yine lenfositoz çıkar. Ayrıca geçirilmiş hadiselerin bakiyesi ve menenjlerin musabiyetine delil olmak üzere zona ve hé-

miplegie sy. den sonra da görülür. (Sicard'ın lymphocytose residuelle'i) polinucleose had méningite bactérienne'lerde görülür. Widal ve talebeleri bozulmamış normal polilerin inzarı müsait aseptik menenjitlerde görüldüğünü meydana çıkarmışlardır.

Lipio - diagnostic: Liquor, X suına karşı opaque bazı maddeleri araknoid altı mesafe boyunca taşımak suretile kanalın şekli dış configurationu daralmaları hakkında da fikir verir. Bunun içinde lipiodol denilen ve haşhaş yağı içinde muayyen nisbette iode'yi havi olan bir madde kullanılır. Bunun ağır (40 veya 50 %) ve hafif (10 - 22 %) olmak üzere iki cinsi vardır. Birincisi lipiodol descendent olup sous-occipital yol ile 1 - 1,5 cc. mikdarında verilir. Kütleinin hizasında vagina terminalis bir şalgam veya turup şeklinde toplanır. Diğeri lipiodol ascendant adını taşır ve lomber yol ile 3 - 4 cc. mikdarında araknoid altı yolla şırınga edilir. Compressionun ters yolla kontrolü bugün lipiodol ascendant'dan ziyade lomber yol ile 1,5 cc. ağır lipiodol şırınga edip hususî bir radyoloji masası üzerinde hastanın radyoskopik tetkiki suretile olmaktadır. İntra-ventriculaire ağır veya hafif lipiodol zerki her nekadar yapılmış ise de tatminkâr neticeler vermemiştir.

Encephalographie ve vantriküllerin ve araknoid altı mesafenin mayiini ventriculographie çekerek lomber yol ile buraya bir defada 5 - 10 cc. ve ceman 80 - 100 cc. hava vermek kabildir. Bundan sonra craniumun muhtelif positionlarda filmi alınırsa beyin vantriküllerinin ve araknoid altı mesafelerinin, hatta siyonların dahi şekli, büyüklüğü ve vaziyeti hakkında kıymetli bilgi edinilmiş olur. Encephalographie indicationları gayet mahdud ve sadece tumeur cérébrale vak'alarına münhasır bir investigation vasıtası olmayıp bir çok dimağ hastalıklarının teşhisinde kıymetli yardımı olabilen bir vasıtaadır. Hatta bazen tedavi bakımından da büyük faydalar sağlar.

Havayı yine boşalttıktan sonra doğrudan doğruya vantriküllere vermektan ibaret olan vantrikülographie daha vazih image'lar veren ve binnetice daha sahih bilgiler temin eden bir usuldür. Fakat unutmamak lâzımdır ki

bu ameliye haddi zatında bir ponction cérébro-ventriculaire'dir, dimağ cevherinde ne de olsa bir lezion ve perforasyon yapar. Mühimce kanamalara nadir de olsa sebep olduğu görülmüştür. Öte taraftan hastaların bu iki ameliye karşısında aldıkları tavir vantrikülönun her zaman ve her yerde yapılabilecek bir müdahale olmadığını gösteriyor. Her asabiye mütehasısının vantrikülo yapacak kadar bisturi tutması lâzım geldiği haklı bir temenni halinde ileri sürülebilir. Fakat bu takdirde de unutmamak lâzımdır ki encephalo için contre-indication olarak ortaya atılan stase papillaire ile müterafık büyük hipertansiyonlarda vantriküloyu yapacak asabiyecinin yanında icabı halinde geniş bir decompressif volet kaldırabilecek bir cerrahın bulunması lâzımdır.

Öte taraftan ansefalonun tehlikeleri fazla izam edilmiş benziyor. Stase papillaire'li veya arka çukur tümörleri gibi contre-indicationları nazarı dikkate alındığı takdirde hiç bir aksidan görülmeyeceğini on senelik tecrübelerine dayanarak Cossa iddia ediyor. Rus müellifleri ansefalonun tehlikeleri bahsinde çok daha iyimserdirler. Moskova Devlet Enstitüsü Nöroloji Prof. Choromko 3000 ansefalo üzerinde bir tek ölüm vak'ası görmediğini ve binaenaleyh ansefalonun tehlikelerinin ponction lomberden daha fazla olmadığını söylüyor. Foerster de ansefalografi tehlikesinin mübalâğalandırılmış olduğunu yazmıştır.

Encephalographie'den sonraki arızalar vantriküloya nisbetle çok daha fazladır. Baş ağrısı, şiddetli terleme, bazen kusma en çok görülen arızalardır. Bazı müellifler glycosurie leucocytose, éosinophylie kayd ederler. Sararma bradycardie'de sık görülür. Bütün bu hadiseler bir vagotonie sendromu teşkil ederler. Umumiyetle 3 - 4 gün sürer. Çok daha fazla devam ettiği de vakidir. Reaction ferde göre değişiyor gözükmektedir. Choroschko müteaddit arka çukur tümörü vak'asında ansefaloğa gayet iyi tahammül edildiği halde hypertension göstermeyen bir çok hastalıklarda pek şiddetli ve uzun reactionlar görüldüğünü yazıyor. Muhterem hocam Rasim Hatipoğlu'nun servislerinde yatar vaziyette taziyki 65

olan méningite séreuse vak'asında yapılan ansefalonun (70 cc. hava ile) kusma, ter, baş ağrısı gibi arızaların bir günde atlatıldığını, halbuki sifilitik menşede nörolojik tezahüratı olan ve hypertension göstermeyen bir hastada ise bu arızaların haftalarca sürdüğünü gördük.

Ansefalodan sonra hararet 1-2 derece yükselebilir, bazen sar'a krizinin meydana çıktığı, bazı vak'alarda ise aksine mevcut sar'a krizlerinin seyrekleştiği veya bir müddet için durduğu görülmüştür.

Ansefalodan evvel hastaya yemek yedirmek, lavman yapmak, 0,50 gr. veronal ve 0,01 morfin tatbik etmek faydalıdır. Çocukları ve ajite hastaları uyutmak lâzım gelir. Havanın tronc cérébrale'i rahatça geçerek vantrikülle-re kolay girmesi için hastayı oturtmak ve başını 45 derece öne eğdirmek muvafıktır. 10 cc. lik şırınga ile ve bir defada 5 - 10 cc. den fazla vermek ve daima aynı miktar mayii çıkartarak yapmak gerektir. Ameliyenin ortasında mayi ekulmanı durursa evvelâ iğneyi biraz ileri geri oynatmak ve çevirmek, olmadığı takdirde Strecker manevrası yapmak maksadı temine kâfi gelir. Bu manevrada başı biraz daha öne veya arkaya doğru hareket ettirmektir.

Havayı bir ispirto lambasından almak kâfidir. Rus müellifleri röntgen dairesindeki esonisé havayı tavsiye ederler.

Indicationlar: Vantrikülo için indication tümörün lokalizasyonunu gerektiren her vakadır. Fakat müdahaleyi kabul ettirmek için tümör mevcudiyetinin muhakkak olması lâzım gelir. Ansefalo için istitbablar vantrikülönun hasta tarafından red edildiği ahval. Bir de trepano-ponction için tümör ihtimalinin veter derecede kuvvetli olmadığı vak'alar bunun haricinde asabiyecinin pneumo-encephalographie'den fayda beklediği vekavi.

Contre-indication'lar: Rus müelliflerine göre şiddetli parasymphaticotomie halinden başka contre-indication yoktur. Fakat umumiyetle kabul edilen kanaate göre sous tentorielle urlar, hatta bazan kaide tümörleri, umumiyetle stase papillaire teşekkül eden ahval.

Encéphalographie thérapeutique: Lomber yol ile ansefalo bir teşhis vasıtası olduktan başka araknoitaltı mesafe için bir nevi ascendant cathérisme mahiyetindedir. Hakikî bir tedavi vasıtası teşkil eder. Corticalité'deki araknoid bridelerini veya epandimer iltisakları yırtarak méningite séreuse enkystée'lerde hakikî bir fayda sağlar. Luminale taannüt eden sar'a nöbetlerinin ansefalo ile pek seyrekleştiği görülmüştür. 3-4 ayda bir defa tekrar edilebilir. Tedavi kasdı ile yapıldığı zaman en az 100-80 gibi büyük miktarlarla yapılmalıdır. Hatta bazı müellifler teşevvüşlerle müte-rafık bölüğü gecikmelerinde, III. ventricule zemininin dysfonctionnement'ından mütevellit bazı ruhî syndrome'larda, klasik tedaviye taannüt eden ve bir seneden fazla süren psychose puérpérale'lerde ve maniaco-depressif hallerde pneumo-encéphalographie'nin büyük faydalar sağladığını yazmaktadırlar.

(Arkası var)

Nümune Hastanesi Sinir Kliniği çalışmalarından:
(Şef: Dr. Ömer Şevki Dürüşken)

APOMORFİN VE VİTAMİN KOMBİNE İLE TEDAVİ GÖREN BİR VAKA MÜNASEBETİYLE ALKOLİKLERİN TEDAVİLERİNE BİR BAKIŞ

Dr. Ömer Şevki Dürüşken
Nöropsikiyatr

Beşeriyet tarihinin bilinmesinden ve medeniyetin ilerlemelerindenberi insanlığı kemiren mühim ve müthiş o kadar da neticesi fena alkölizmin cemiyetlerdeki tahripkârlığının ortadan kaldırılmasına çalışılmıştı, halen de çalışılmaktadır. Yunan efsanelerinde içki tanrısı olan Bakus insanların o müthiş bir korkunun muhassalası değil midir. Her devrin tekâmülü yeni yeni mülâhazalarla insan-

ların doğru yola sevk edilmesine çalışıldığı aşikârdır. Dinlerde dikkat edilirse bu beladan kurtulmak için bazılarında mehruh, bazılarında günah addedildiğini müşahede etmek kabildir. Bazı milletlerin dinleri bu içkiyi kullananları ağır cezalara çarptırılmasında cevaz olduğunu kaydetmektedir.

20 inci asrın 50 senesini insanlık bu dertten kendi kendini kurtarmağa çalıştı. Evvelâ ılık ve soğuk su banyolariyle tedavilere başlanan toksikomanlar üzerinde çeşitli ilâçlar tatbik edildi.

Skandinav memleketlerinin hap olarak alkolliklere verdikleri antabus bir çok memleketlerde alkışlarla kabul edildi ise de bir çok yerlerde tesirinin hiç te iyi olmadığı kanaatine varıldı. Bu arada alkol kullanan şahıslarda bulber devri başlangıcına tesadüf eden zamanda kusmanın şahsın ayılmasına sebep olmasını düşünen müellifler bunun için kusturucu maddelerle tedavinin yapılabileceğini ileri sürdüler. Bu hususta bir çok istatistikler ortaya kondu, netice hiçti.

İstanbul kliniklerinin birinde apomorfin tedavilerine tutulan bir hastanın tedavi ortasında alelâcele taburcu olarak tekrar içki içmesi bu tedavinin de yalnız başına pek parlak neticeler vermediğini kabul ettirmek zorundadır. Aşağıda müşahedesi yazılan hasta kemiyet itibarıyla tek olmasına rağmen ancak bir çok müşahedelerden şoka kıymet kazanabilir. Bu vakayı şahsın hayatını kurtarmamız bakımından neşredilmesini faydalı buldum. Belki bu şekilde yapılacak araştırmalara da ön ayak olunur gayesi şüphesiz iyi neticeler doğurabilir.

Vaka... Pro. Polikl.

51 yaşında, erkek. Memur.

Fazla alkol kullanmasından işini yapamaması dolayısıyla etrafındakilerinin arzusu ile muayeneye getirildi.

Hikâyesinde: (O gün, yani geldiği zamanda 500 gr. alkol kullanmıştı) hasta 25 senedir alkol kullanmış. Başlangıçta 250 gr alan bu şahıs badema 500 gr. daha sonraları miktar ve içme zamanlarını artırarak 1-2 kgr. çıkmış. Bundan 4 sene evvel şahısta titremelerin ortaya çıktığı müşahede edilmiş. Bu titreme-

ler alkolün vücuda girmesiyle azalmakta ve hatta kaybolmaktaymış. Bu arada impotans seksüel başlamış. İşini yapabilmesi için günün her saatinde içkiyi kullanmağa başlamış, bunun üzerine tedavi yapılmak üzere kliniğe getirilmişti. Bu arada hastanın etrafındakilerden şahsın zaman zaman görme halüsinasyonları geçirdiği içki içmesinin çok defa nöbet tarzında tezahür ettiği de nazarı dikkati çekmiş. Unutkanlık ve diğer hafıza delâletlerini de katmak icab eder.

Muayenede: Hasta orta boyda gözler hafif kanlı ve ekzoftalmik, ellerde titreme, yürürken az nazarı dikkati çeken sarhoşvari yürüme ile refleks canlılığından başka bir şey yok.

Ertesi gün şahsın içmeden evvel yapılan muayenesinde: gözlerin bir gün öncekinden çok kanlı, ellerdeki titremenin statokinetik bir tarzda hastaya su içirmeyecek kadar çok olduğu aynı zamanda başında da bu çeşit titremelerin mevcut olduğu, yürümesinde bu kusurun göze çarpacak kadar değişme yaptığı reflekslerde ileri derecede canlılıktan başka bir şey bulunamadı. Yaptırılan laboratuvar muayenelerinde kanda spesifite olmadığı gibi hemogram ve idrarda bir değişme bulunamadı. Likör muayeneleri tabii idi. Hastaya E vitamini B vitamini bromür ve içki sofrasının kurulduğu zamanda apomorfın zerklerine tabii tutuldu. Bu hal 3 - 4 günde bir tekrar edildi. Ayık olduğu yani tedavi ve içki içmediği zamanlarda elde edilen yazı traselerini tetkik etmekle durumunu öğrenmek kabildir

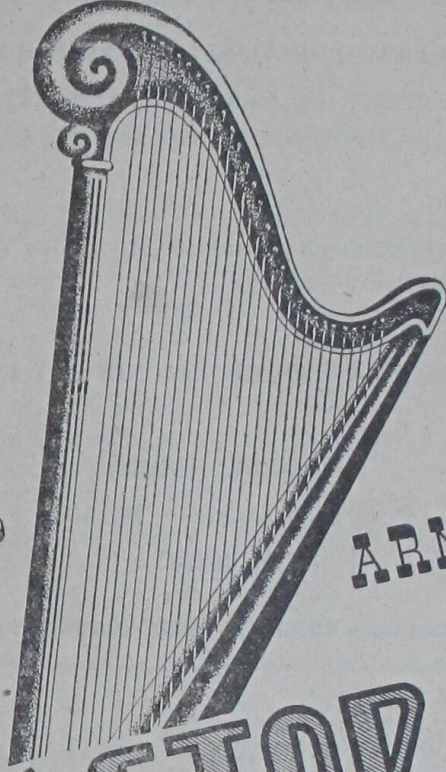
Aralıksız ve daima içki içerek yaşadığını zanneden bu hasta aradan 15 gün geçtiği zaman içkiyi ikrahla içmeğe başladığı müşahade edildi. İştahı arttı. Kilo aldı. Hafızası düzelmeye başladı, eskiden basit hesapları yapamazken gayet güç ameliyeleri kolaylıkla halletmeye başladı, titremeleri çok azaldı, bir ay sonra işinde fevkalâde muvaffak olan bir insan oldu.

Netice: Tek vakaya inhisar eden bir toksikoman alkolik vakasında E. B. vitaminleri ve apomorfın zerkleriyle bu şahıs iptilâdan kurtulmuştur. Hasta 3 aydır takip edilmektedir, durumu çok iyidir.

Karar: Dipsoman ve alkolikleri cemiyetin değerli uzvu haline getirmek imkânı vardır. Burada hastaların yalvarışlarına hasta sahiplerinin bakmamaları hastayı hekimin istediği şekilde tedaviye terketmeleri icab eder. Yine tedaviye hastanın içtiği içki ile içki sofrasını, yani tedavinin aynı atmosfer dahilinde yapılması iyi neticeler sağlayabilir.

Literatür

- Aksel İ. Ş.:* Psikiyatri ders kitabı.
Brain R.: Diseases of the nervous system.
Caussa P.: Therapeutique neurologique et
Crieg W. Martin: Remington's practics of
 psychiatrique.
 pharmacy 1948.
Cobb St.: Foundation of neuropsychiatry.
Flury F. Von, Zangger: Lebruch der toxicologie 928.
Fritz Kahn: Use of conditionnel reflex in
 treatment of alcohol addict. Wisconsin
 medical journal 44.217.221, 1945.
Gökay F. K.: Sinir hastalıkları ders kitabı:
Gökay F. K.: Alkolizm bir bünye hastalığı
 mıdır. Sinir kliniği yıllığı 1949.
Hamilton and Hardy: Industrial Toxicology
 1949.
Ralphs, Banay: Cultural influence in alcoholism
 Journal Wer. and Mental dis. 102. 265
 275, 1945.
Rimbau: Sinir hastalıkları kitabı 1939.
Sadler: Modern Pschyatry.
Sidnedj, Tilbim: Acute alcoholisme treated
 with insulin.
 Americ. J. Psych. 101, 369 - 399, 944.
Spiegel: Progress in neurology and psychiatry.
Tyzzer E. W. S.: Oxford medicine 1949.
Uzman M. O.: Tababeti Ruhiye I,II,III.
Uzman M.: Psychiatria,
Walsh E.: Text book of neurology.
 Presse medicale, medicine et hygiène,
 Journal of the med. Ass. Kolleksyonları
 Year Book of Neurology, Psychiatry.

ÂSÂB

ARMONİSİ

CASTORAL

NEVRASTENİ - ÇARPINTI ve SIKINTI
HALLERİ - MERAK - KURUNTU ve
UYKUSUZLUK.

ESS. CORDIALE COMPOSÉE - TERT. PASSIFLORE - MU-
GUET - CASTOREUM - MENTHOL.

GÜNDE: 3-4 KAHVE KAŞIĞI BİRAZ ŞEKERLİ SUDA

DİLER Tıbbî Müstahzarlar Lâboratuarı

İBEREX

(FERRO - SULFATE), VİTAMİN C, VİTAMİN B KOMPLEKSİ

KARACİĞER EKSTRESİ, ABBOTT)

Sekonder ve Nütrisiyonel anemiler için

Ticari Şekli:

Iberex, şeker kaplı 25 tablet ihtiva eden şişeler içinde bulunmaktadır.

ABBOTT LABORATORIZ NIR IST Ltd.

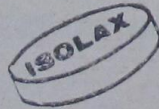
TÜRKİYE ŞUBESİ

P. K. 1655 Galata - İstanbul

Tel. 40296

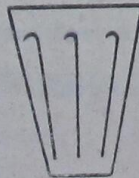
Kalın bağırsaktan başka hiçbir yere tesir etmediğinden
Hastalara, Amelyatlılara Böbrek hastalarına, Gebelere verilir.
Vucuttan hemen atılır.

Isolax

1 - 4 tane
şahıs ayarlar

+

Gece yatarken su ile

=

Sabahleyin

İSTANBUL SERİRİYATI

Sahip ve Başmuharriri
Dr. Mazhar Osman Uzman

AYLIK TIB
MECMUASI

Adres : İstanbul, Babiali caddesi 23

HEKİME YABANCI DİL LÜZUMU

Ord. Prof. Dr. Mazhar Osman Uzman

İyi bir hekim olmak için hiç olmazsa bir yabancı dil bilmek lâzımdır. Hem de sadece bilmek değil, ana lisanı gibi kolaylıkla anlamak, konuşmak, yazmak şartıyla. Bizim dilimizle hekimlik ilerliyemez. Bu iş için 45 senedir çok söyledim, çok yazdım. Senelerce demagoji yapanların itirazlarına uğradım. Güya Millî taassup bu arzunun karşısında isyan etti.

Kendi dilimizin yeterliğini, öğrencinin lisanla vakti heder edileceğine, tercüme ve tab edilmiş eserlerle pek âlâ maksat hasıl olacağını öne sürdüler, gayet manasız bu münakaşanın senelerdenberi devam etmekte olduğunu gördük. Hatta yeni Fakülte açıldığı vakit de terim komisyonunda bir çok ilmî içtimalar oldu. Yabancı fennî tabirlere karşılık bulunmağa çalışıldı.

Ben bu uğraşmanın manasızlığını ileri sürerek daha başlangıçta toplantıdan çekildim. Her zaman olduğu gibi umumî akıntıya karşı gelenin kuvveti boşuna gider, hoş görülmez. Ben bu çalışmalardan 20 - 30 sene evvel de böyle fennî tabirlerin karşılığını bulacak komisyonlarda bulundum, bir çok yabancı, Arapça, Türkçe lûgatlar karıştırdım, nafiye yere kafalar yordum. Bir terim ve düzünelerle karşılık bulduk, bulduklarımız tasarufu kolay kelimelerdi. Zaman bu bid'afi uygun görmedi. Yine her milletin kullandığı terimi benimsedik... Meselâ bugün kablelmiat,

Ateh kablelvaki, Ateh şubbanî, Ateh bakur, erken bunama, er bunaklık diye bir büyük keşifmiş gibi derslerimize, kitaplarımıza, raporlarımıza hatta mahkemelerimize kadar soktuğumuz terimi, fennimize mal edemedik. Bu gün dünyanın her yerinde kullanıldığı gibi, «Şizofreni» diyoruz. Bu gün hepimizin bedihi diye telâkki ettiği bir mes'ele sade dilimizle bu iş yürüyemez.

Biz terim bulmakla yarım asırdan ziyade vakit kaybettik. Emekler sarfediyor, kitaplar yazıyor, tercüme yapıyoruz, basılınca okuyacaklar 5 - 10 talebedir. Bir kaç bin basılan kitabı, 8 - 10 senede tükedemiyoruz. Halbuki fen alabildiğine yürüyor. Kitabımız eskidir. Karşımızdaki milletler canlı lisana sahip oldukları için yüz binlerce kitabı bir senede satılıyor. Kitap yazan servet rakibi oluyor. «Müşterisiz Meta zayı»dır diye yeni bir tab'ın külfetine dayanamıyoruz. En iyi doktorlarımız bu dil güçlüğü yüzünden bilgilerini ne güçlkle artırabiliyorlar. Kongrelerde güçbelâ hazırladığımız «Komünikasyonları» ezile, büzüle okusak dahi, münakaşalara girerken epey düşünüyoruz. Eskiden İngilizce, Fransızca, Almanca konuşanlar, başka lisan öğrenmeye muhtaç değillerdi. Bu lisanların zengin edebiyatı, bol kitap ve mecmuaları vardı. O dil her yerde geçerdi. Onlar bile bugün ikinci bir dil öğrenmeye mecbur oluyorlar. Lisansları bize nispetle pek zengin olduğu halde İspanyol, İtalyan, Felemenk, İsveçliler de mutlak adamakıllı ikinci ve hatta üçüncü bir dil öğreniyorlar. Bugün lisanımız, üniversite dili olmaya yetmez. Mısır, Beyrut, Suriye, Irak üniversite için yabancı dili ön safa koymuşlardır.

İşte Tıp Fakültemizin hocaları, Türk Tıbbını ilerletmek için bu zaruretin kat'i olduğunu kabul ediyorlar. Fakülteye girecek gençlerin, lise mezunlarının üç dilden birini (İngilizce, Fransızca, Almanca) iyice bilmelerini şart koyuyorlar. Bu pek haklı ve yerinde bir karardır. Lâkin buna evvelâhir itiraz edenlerin öne sürdükleri ecnebi liselerde, ekalliyet mekteplerinde okuyanların tercih edileceği, hele taşradan gelen istidathî gençlerin bile redolunacağı merkezindedir. Liseden pek iyi diploma aldığı halde, lisan bilmiyor diye kıymet vermemek doğru mu deniliyor. Üniversitenin diğer fakültelerinin kendileri bu düşüncemizi kabul etmeyeceklerini tahmin ediyoruz.

Lâkin tababet için iyi niyet besleyenler, den çok ehemmiyetli olduğunu herkes bilir. bu işlerde büsbütün ayrılmaya mecburdur. Bugün lise tahsilinin jeneral kültür cihetinde Liselerin, şehirlere (göre) randımanlarının farklı olduğunu hepimiz görüyoruz. Anadolu'nun her hangi bir lisesinden pek iyi ile gelenlerin çok defa, bura liselerinden iyi derece ile diploma alanlarından aşağı olduğunu da görüyoruz. Diploma derecesi ile gençlerin üniversiteye tercih edilmelerinin herkes aleyhinde olmağa mecbur olmuştur. Madem ki fakültelere mahdut genç alabiliyoruz, şimdiki üniversite teşkilâtımız her arzu edene kapıyı açık bulundurmaya müsait değildir. Liselerden gelen gençleri yeniden bir müsabaka imtihanı ile geçirmek doğru olacaktır. Lise derslerinin çoğu, gencin fikrî tekâmülü için lüzumludur. Lâkin mesleğinde ve hayatında okuduğu derslerden çok çok ehemmiyetlisi bir lisana iyiden iyiye sahip oluşudur. Elinde iyi bir lisan anahtarı olan genç, mesleğinde hiç güçlük çekmez, pek kolay ilerler. Bütün dünyanın kitapları, mecmuaları, ora her gün yeni bir şey öğretir. Öğrendiklerini de herkese gösterebilir. Binaenaleyh yine Tıp Fakültesi profesörleri bir çok sualler ve zorluklar karşısında kalacaklar. Taşradan liseler lisanı öğretmiyor, liselerde bir derece lisan hocasına ihtiyaç olduğu halde, onda bir sayıda bile bulunamıyor. Her dil bilen de dil hocası olamaz, o da ayrı bir mesele... Lâkin böylelerini liselerimiz yetistireniyorsa, biz buna niçin boyun eğmeli-

yiz. Tıp tahsiline niyet edecek genç, iyi bir niyetle çalışsın ve onsuз mektebe kabul olunamayacağını bilsin, ona göre hazırlansın. Bütün hayatınca geri kalacağına, pek genç iken biraz sıkıntı çekerek istikbalini temin etsin. Bu doğru fikrin de beğenilmeyeceğini ve muarız mütalealarla karşılanacağını idrak etmiyor değiliz.

Biz daha bu seneden bunun ideal olduğunu, Maarif Vekâletinden öğretmenlere ve öğrenenlere anlatmak istiyoruz. Belki bir iki sene daha müsamaha edebiliriz. Lâkin bir lisana adamakıllı vakıf olmanın ne mektepte, ne meslekî tatbik esnasında ilerliyemeyeceğini bilerek, lisanın her şeyden, her dertten mühim olduğunu anlatacağız ve herkese kabul ettireceğiz. Şimdi önümüzdeki bir iki senede ne yapacağız? Fakülteye girerken seçimde kazananlardan iyi lisan bilenleri tercih edeceğiz.

Her dersten pek iyi başardığı halde lisanı gevşek olanları da kabul etmek ve 6 ay bir lisan mektebine devam ederek orada lisana iyice sahip olduktan sonra Fakülte derslerini takibine müsaade etmek de benim düşüncem... Her halde tıp tahsilinde lisan meselesini ön safta tutmak lâzımdır, bilhassa bizim için... Aksini düşünürken Romen, Sırp, Bulgar, Yunan, İrak, Mısır, Lübnan doktorlarını gözönünde tutmalıyız. Hangi dili seçeceğiz: Canlı üç dilden birini, ikisi ve üçü olursa daha iyi. Eskiden Fransızca'yı seçiyorduk, daima edebiyat ve fende ön safta olan Fransızca sade salon lisası değildir. Her şeyde kâfidir. Almanca ötedenberi fen ve felsefe lisasıdır. Son senelerde iyi hekimlerini, hocalarını kaybettiği halde, her zaman fen erbabının dilidir. İngilizce, arzın yarı halkından fazlasının konuştuğu bir lisandır. Dünyanın en büyük keşifleri bu lisanla konuşanların elinden çıkıyor. Sadeliği, cümlelerinin kısalığı, öğrenmenin kolaylığı yüzünden bugünün en canlı lisasıdır. İstanbul Tıp Fakültesi hocalarının istisnasız düşüncesi bu. Ankara fakültesinin de bizim gibi düşündüğüne şüphe etmiyoruz.

Cardiovasculaire

Merck

Tekmil dolařım sisteminin mukavvîsi,

Mide barsak kanalından imtisası iyi olması sebebiyle **tam ve devamlı tesiri haizdir** ve ekseriya küçük miktarlar kâfi geldiğinden **iktisadîdir.**

Endikasyonları:

**İntanî hastalıklar esnasında ve sonunda
zuhur eden dolaşım zâfı hallerinde,
bitkinlik ve yorgunluk hallerinde,
ameliyata hazırlık olarak,
nekahatte,
nakiliyet bozuklukları ve kollapsa
temayülde.**

10 cc.lık orijinal şişeler.

E. Merck

KİMYA MADDELERİ FABRİKALARI
DARMSTADT
ALMANYA

Türkiye Mümessilliği:

ALFRED PALUKA VE ŞERİKLERİ
P. K. 1532 - İSTANBUL

SEDINA

NEURASTHENIE
HYSTERIE
EPILEPSIE
INSOMNIE

Tesiri kati rakipsiz sinir ilâci

Nevrasteni, devamlı uykusuzluk, ruhî teheyyüç, âsabî rahatsızlıklar, sar'a, âsabî çarpıntılar, iç sıkıntısı, baş ağrıları ve bayımlardaki tesiri mütehassis hekimler tarafından tecrübe ve takdir edilmiştir.

Büyüklere günde 3 - 4 tatlî kaşığı

Küçükler > 1 - 2 > >

REÇETE İLE SATILIR. ECZANELERDE BULUNUR

ADLİ TIP MÜESSESESİNİN ISLAHI

ÇARELERİ

Mehmet Ali Sebük
Avukat

1917 senesindenberi yerinde sayan ve ilim yolunda tek adım atamayan adli tıp müessesesi, hâkimlerin ve avukatların bütün karışık suallerine cevap vermek mecburiyeti ile karşı karşıyadır. Bittabi verdiği cevaplar ve ileri sürdüğü fikirler, esbabı mucibeler taşımadığından, mahkemedeki ihtilâfların hallinde işe yaramadı ve hâkimlerle avukatları tatmin edemedi. Bu yüzden gün geçtikçe, ilmi prestijini kaybeyledi. İşte bazı hâkimlerin Avrupa mütehassıslarına başvurularının sebebi de budur.

Dünyanın her tarafında cinayetler ve onların failleri, balestik dediğimiz silâh ilmi sayesinde tetkik ve teşhis edilir. Bizde ise maaşef bu ilmin: «B» si yoktur.

Bizde bu işler hâlâ, cahil tüfekçi ustalarının elindedir. Bunların verdiği yanlış raporlar yüzünden nice katiller, adaletin pençesinden sıyrılmış ve nice masumlar, idam sehpasına götürülmüştür. Bazan mahkemeler, cinayette kullanılan silâh, mermi ve kovanları, adli tıp müessesesine göndermekte ve tetkikat yaptırmaktadırlar. Halbuki, silâh ilminden anlayan mütehassıslar ve lüzumlu âletler mevcut olmadığından, verilen raporlar esbabı mucibeden ve her türlü isabetten mahrumdur. Geçenlerde bu müesseseyi gezerken, kimyahane de mermi ve kovanlarda tetkikat yapılmakta ve raporlarının yazılmakta olduğunu hayretle gördüm. Bu itibarla bu gibi işlerin adli tıp müessesesine gönderilmemesi veyahut lüzumlu personel ve tesisatın ilâvesi gerekir. Kimyahane müdürü doktor Celâl Tahsinin şahsî gayret ve müsbet faaliyeti dahi, bu işlerin yola girmesine kâfi değildir.

Parmak veya ayak izleri:

Cürüm ve cinayetlerde, failleri meydana çıkaran izler, henüz memleketimizde tetkik

mevzuu olamamaktadır. Halbuki en aşağı 100 senedenberi Avrupa mahkemeleri, parmak izlerine istinaden failleri cezalandırmaktadırlar. Bazan bu gibi izler adli tıp müessesesine gönderiliyorsa da gerekli eleman ve tesisat mevcut olmadığından, verilen raporların realite ile alakası yoktur.

Yazı ve İmza:

Yazı ve imza sahtekârlıkları, mahkemelerin günlük meşgalesini teşkil etmektedir. Bu işlerin mütehassısı olarak ortaya çıkanların, hiçbir ilmi ehliyeti yoktur. Verdikleri raporlar daima haksızlıklara kapı açmaktadır. Bu gibi raporlar arasında aykırılık mevcut olduğu zaman iş, adli tıp müessesesine intikal ediyor. Adli tıp müessesesinde fizik lâboratuvarı, fotoğraf ve projeksiyon gibi şeyler yoktur. Bu yüzden bahis mevzuu sahtekârlıkların düğümleri çözülememektedir. Adli tıp müessesesi, bu mevzularda kendisine gönderilen işleri kabul etmekle, memleket adaletine istemiyerek büyük fenalıklar yapmaktadır. Personel ve vesaitin bulunmadığından bahisle bunlara ait sualleri cevaplandırmaktan sakımlıdır. O zaman devlet, bir teknik büro kurmak ve bu gibi işleri oraya havale etmek mecburiyetinde kalır.

Adli tıp müessesesine intikal eden bu gibi sahtekârlıklar, kimyahane tarafından tetkik edilmektedir. Fakat bu gibi kimyahanenin emrinde mütehassıs eksperler ve fennî âletler mevcut olmadığından, yazılan raporlar adalet cihazını tatmin edemiyor. Bu yüzden bazı hâkimler, hakikate ulaşmak için İngiltere ve İsviçre mahkemelerinin yardımlarına başvurulara göre kararlarını vermekteler. Bu makta, oradaki mütehassıslardan gelen rahal, memleketimiz için şerefli bir şey değildir. Zira, bazı Avrupa mahkemeleri, Türk hâkimlerinin talimatı ile iş görmeği kabul etmiyorlar. Bir Türk hâkimi, kanaatini izhar ve hükümünü tefhim etmek için, kendi topraklarında bir mütehassıs veya ehliyetli müessese bulamamaktadırlar. Ne hazin bir manzara...

Yaş tayini.

Yaş tayini, adalet cihazını işgal eden baş-

lica mevzulardan birisidir. Memleketimizde bu gibi muameleler, tamamıyla geri ve ilimden uzak metodlarla devam etmektedir. Ekseriya simaya ve koltuk altlarına bakılarak yaş tayini cihazına gidilir. Halbuki medenî memleketlerde bu mesele, kemiklerin tetkiki ile halledilmektedir. Kemiklerin kaynama noktaları üzerinde yapılacak tetkikler, yaş tayini için esas olmaktadır. Bunun için ise röntgene ihtiyaç vardır. Şu hale göre, ne adli tıp müessesesinde ne de başka yerlerde bu ilmî usule riayet suretiyle yaş tayinine imkân yoktur.

Zehirlenme vak'alarında:

Memleketimizde sık sık görülmekte olan zehirlenme vak'aları çok defa cinayet iddiası ile karşılaşmaktadır. Vilâyet savcıları mağdurların iç bünyelerinden birer parçayı kavanozlara koyarak adli tıp müessesesine göndermektedirler. Bunların tetkikleri, bahis mevzuu müessesede güçlüğü sebep oluyor. Zira, burada tam bir biyoloji lâboratuvarı mevcut değildir. Hakikî bir biyoloji lâboratuvarı kurmak için hayvan beslemek ve geniş tecrübelerle girişmek lâzımdır. Bunlar yapılamıyacağına göre, bu gibi vak'alar hakkındaki ek-sik raporlar, itimada şayan olamaz.

Nesep işleri:

Mahkemeleri meşgul eden işlerden en mühimi, nesep tayinidir. Memleketimizde bu işlerde de ilmî bir şekilde karar verilmiyor. Bu yüzden mahkemeler zorluk içindedirler.

İlim, insanların kanlarını dört gruba ayırmıştır. Şahsın kan grubu, doğmasında ne ise öyle kalır ve değişmez. Bu muayenelerden ve Mendel veraset kanunundan mülhem olarak nesep tayini hususu yapılmaktadır.

Kan gibi, meni de aynı vasfı haizdir. Irza geçmelerde, aynı usule başvurulur.

Şimdiye kadar adli tıp müessesesinde yapılan bu gibi muayeneler, ilmî metodlara uygun şekilde cereyan etmiyordu. Bu itibarla verilen raporlar, mahkemeleri tatmin etmekten çok uzaktır. Bundan sonra, ilmî usullerin hâkim olmasını temenni ederiz.

Hükümet hekimleri:

Her vilâyette, salâhiyet sahibi tabipler bulunmak gerekir. Fakat bizde bunların yerine hükümet hekimleri kullanılmaktadır. Zira şimdiye kadar memleketimizde adli tabip yetiştiren bir müessese kurulmamıştır. Hükümet hekimlerinin esas vazifesi, memleketi sarî hastalıklardan korumaktır. Adli tıp işlerinde verdikleri raporlar, ilme ve hâdiseye aykırı düşmektedir. Bu itibarla adli tıp müessesesine intikal eden bu gibi raporları okuyarak hâdiseye nüfuz etmek imkânı güçleştirdiğinden, yanlışlıklara sebebiyet verilmektedir. Onun için her şeyden evvel adli tabip yetiştirecek müesseseleri kurmak lâzımdır.

Mütehassis hekimlerin raporları:

Adli tıp müessesesine bazan kadın ameliyatından, cerrahî ameliyattan veya göz ameliyatından mütevellit hâdiseler intikal eder. Bu ameliyatları yapanlar, ekseriya mütehassis hekimlerdir. Halbuki adli tıp müessesesinde bu işlerin mütehassisları yoktur. Buna rağmen, meselâ bir operatörün yaptığı ameliyatın neticesi hakkında hüküm verirler. Bittabi bu hekimlerin ilimle ve tecrübe ile birgüna alâkası yoktur.

Adli Tıp müessesesinin ıslâhı:

Adli tıp müessesesinin ıslâha muhtaç olduğu, uzun senelerdenberi bilinmektedir. Fakat hiç kimse buna cesaret edemediğinden, şimdiye kadar bu mevzu ele alınamamıştır.

1949 senesinde, Adalet Bakanının emriyle, bir müfettişler heyeti bu müesseseye gelerek tetkiklerde bulundu. Eski Adalet Bakanı Fuat Sirmen tarafından bir komisyon kuruldu. Ve bir proje hazırlandı. Bu proje, adli tıp müessesesine yeni bir istikamet vermişti. Projeyi görmediğim için, mahiyeti hakkında bir şey söylemem. Ancak, bazı yenilikleri ihtiva ettiği muhakkaktır.

Halil Özyörük, Adalet Bakanlığına gelince, bu projeyi bir daha gözden geçirdi. Ve Bakanlar Kuruluna sundu. Fakat, iş bütçe meselesine dayandığı için, o radan çıkamadı. Projenin bütçeye tahmil ettiği külfet yalnız, 500 bin liradan ibarettir. Memleketin adliye ciha-

zı içinde bu derece hayatı rolü olan bir müessesenin kalkındırılması yolunda istenen bu para, ehemmiyetli sayılamaz.

Adli tıp, ya var veya yoktur. Varsa onu ıslâh etmek ve adaletin yardımcısı haline getirmek lâzımdır. Yoksa, bugünkü sakat ve kifayetsiz müesseseyi ortadan kaldırmak ve adaletin baltalanmasına mani olmak gerekir.

Hakikati ifade etmek için şunu da söylemek lâzımdır. Tenkid ettiğimiz adli tıp müessesesi, son günlerde bazı kıpırdamalar göstermiştir. Bu da, müdür doktor Ahmet Şükrü Emed'in şahsî gayretinden doğmuş bir harekettir. Binada bazı tadilat yapılmış ve bir kısım âletlerle bazı kitaplar getirilmiştir.

Ben, adli tıp müessesesini kifayetsiz bir müessese addediyorum. Zira, 34 senedenberi verdiği raporlardaki fikir ve kanaatler daima indi ve keyfî olmuştur. Hiçbir kanaatini, bir kitaba ve bir müellife istinaden verdiği görülmemiştir. Bu müesseseyi son ziyaretimde, ba-

zı yeni kitaplara tesadüf ettim. Bunu da lisan bilen müdürün hirametine atfediyorum.

Bilhassa, müşahedehanede erkek ile kadınların ayrıldığını ve bazı yeni lâboratuvarların kurulduğunu gördüm.

Adli tıp müessesesini bir ilim yuvası haline getirmek ve ihtisas erbabının rağbet edeceği vaziyete getirmek gerekir. Aksi takdirde memlekette bir ceza politikası tesisine, asayişin korunmasına, mücrime karşı girilecek mücadelenin kazanılmasına aslâ imkân yoktur.

Son zamanlarda asayişin bozulduğundan, can, mal ve ırzın emniyet altında bulunmadığından sık sık bahsedilmektedir. Memleketimizde, mücrimle masumu ayırabilecek, henüz bir maddî delil sistemi mevcut değildir. Her sistemin başında olması icab eden adli tıp müessesesinin hali, yürekler acısındır. Bu müesseseyi ıslaha muvaffak olursak, çok mühim şikâyetler sona erer.

KINAMALT FOSFATE

Fosfatlı ve kınakınalı bira hülâsası.

Yapıldığı yer: Münir Şahin tıbbi müstahzarlar lâboratuvarı

Istanbul — Karaköy

iyodopepton kâzım

Tababette şüphesiz iyod emlâhı kadar sahai tatbikatı geniş olan bir dava yoktur. Bu müessir ilâcın en kolay alınması, en güzel tesir edeni iyodopeptondur, otuz seneyi mütecaviz bir hayati maziye malik İyodopepton Kâzım da yegâne payidar olan ve hekimlerimizin itimadını kazanan müstahzarımızdır. Çünkü ciddi bir sayın mahsulüdür. Bu ilâç damar sertliğine, rumatizmaya, kalbe karşı kullanılır.

EÇZACI NİZAMETTİN MİREL

İstanbul Babiali Cağaloğlu Yokuşu
Narlıbahçe Sokak No. 17

ROUSSEL'in Saf Hormon Müstahzarları

(BENZO-GYNOESTRYL) 1 mgr.lık 5 ampul ihtiva eden kutular
Natürel follikül hormonu 5 mgr.lık 5 ampul ihtiva eden kutular

(GYNOESTRYL)
Follikül hormonu 10 cc.lık alkolik mahlül

(SEDO-GYNOESTRYL)
Follikülün, bromür ve jusquiame'
lı menopoz müstahzarı 10 cc.lık şiseler

(LUTOGYL)
Sarı cisim hormonu 2, 5, 10 mgr.lık 3 ampul ihtiva eden kutular
5 ve 10 mgr.lık komprimeler

(TESL) SANDRY
Erkek tenasül hormonu 5 mgr.lık 4 ampul ihtiva eden kutular
10 mgr.lık 4 ampul ihtiva eden kutular
25 mgr.lık 4 ampul ihtiva eden kutular

(SYNCORTYL)
Sürenal korteks hormonu 2 mgr.lık 4 ampul ihtiva eden kutular
5 mgr.lık 4 ampul ihtiva eden kutular
10 mgr.lık 4 ampul ihtiva eden kutular

(HORMONE GONADOTROPE)
Gebe kısrak kanından elde edilen 400 U.I. lik 6 ampul ihtiva eden kutular
Gonadotrop Hormon 800 U.I. lik 6 ampul ihtiva eden kutular
(Hormone Gonadotrope sérique)

LES LABORATOIRES ROUSSEL PARIS

Türkiye Müessilliği

TÜRKFARMA MÜESSESE Sİ

P. K. 651 - İstanbul — Telefon : 23887

VALIDOBROMINE

Sinir hastalıklarına karşı
rakipsiz ilâc

Günde 2- 4 komposto kaşığı alınır.
Formül: Validol, Luminal, Bromure.

ANALGINE

Kaşeleri ve komprimeleri
(Günde 4 tane)

**Baş ağrısının en tesirli
ilâcıdır.**

**Gripi ve nezleyi hemen
önler ve eyi eder.**

**Sinir ve rumatizma
ağrılarına faydası
mücerrebdir.**

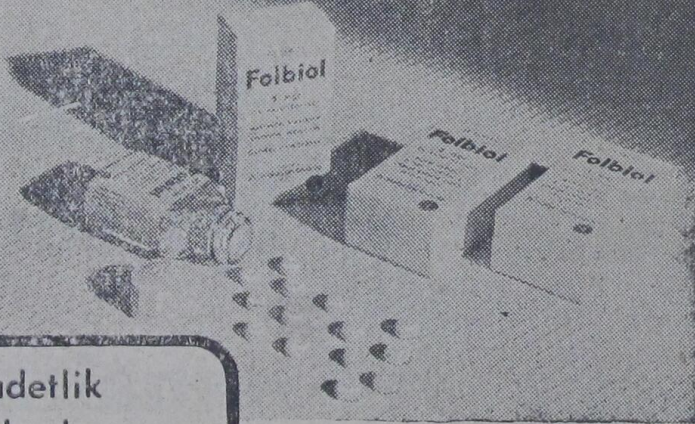
Yeni!

FOLİK ASİD

müstahzare

FOLBIOL

TABLET 5 mgr.

25 adetlik
şişelerde
Piyasaya
arzedilmiştir
395 Krş.

GRAFİKA